Budapest, 1901. Hatodik évfolyam. 177. szám. Vasárnap, junius 30.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

BUDAPEST KÖNYVTÁRA

Egy könyv tanulságai.

Budapest, junius 29.

(s.) A vámkérdésnek ismét aktualitást ad az a rövid félhivatalos kommüniké, amely jelenti, hogy a magyar kormány megkezdi az osztrák kormánynyal a tárgyalásokat az osztrák-magyar vámterület autonom vámtarifája dolgában. Ezek a tárgyalások a lejáró nemzetközi kereskedelmi szerződések alapjául szolgáló *közös* vámtarifa megállapitását illetik ugyan, de ma már ugy vagyunk, hogy bármilyen vonatkozásban kerül is napirendre a vámkérdés, mindig az önálló vámterület eshetőségét látjuk az előtérben. Kétségtelen valóság ugyanis, hogy az Ausztriától való gazdasági különválás gondolata a magyar közvéleményben egyre mélyebben ereszti gyökérszálait. Kell-e erre világosabb bizonyiték annál, hogy az ország gazdaközönségének immár félreismerhetetlen nagy többsége sorakozik az önálló vámterület gazdaságpolitikai programmja köré, egyenesen dezavuálva az agrárius köröknek azt a célzatosan terjesztett babonáját, hogy a közös vámterület kettéválasztása a mezőgazdasági érdekeknek az ipar javára való feláldozását jelentené.

Az érdekképviseletnek szinte osztatlan sorakozása már magában véve is döntő argumentum. Az ipari érdekeltség már régóta egyértelmüen sürgeti gazdasági függetlenségünket és most, ime, a mezőgazdák körében is mesterségesen szitott előitéletek dacára, utat tört az a meggyőződés, hogy a magyar közgazdaság érdekei szolidárisak ebben a kérdésben is.

Ám ezekre még azt lehetne mondani, hogy mindezek csak szubjektiv bizonyitékok. Arról tanuskodnak csupán, hogy az érdekeltek mit *kivánnak*, nem arról, hogy mire van a valóságban szükségük. Nos, ha kell még erre is ujabb bizonyságtétel, itt van előttünk egy nagyon komoly és nagyon érdekes irott bizonyiték. Egy huszkötetes munka, terjedelemre és tartalomra egyaránt nagyszabásu; csaknem háromszáz nyomtatott ív. És ennek a testes könyvnek minden lapjára egy-egy tüzes, izgató beszéd van irva az önálló vámterület mellett. És ezeket az izgató beszédeket nem politikus irta, aki szerelmes az önálló vámterület ideájába, nem is érdekelt fél, akinek az exisztenciája függ valamely előnyös változástól, amelynek bekövetkezését csakis az önálló vámterületen remélheti. Ezt a husz kötetet a kereskedelemügyi miniszter iratta meg csupa elfogulatlan szakférfiakkal, akik értik a maguk dolgát és akik a gyakorlati élet jelenségeit közvetetlen közelségből, a maguk személyes észlelése alapján vizsgálhatták meg. És a szakférfiak gondos munkájának tanulságait egy nagyon értékes, nagyon érdekes és nagyon alapos összefoglaló tanulmányban szürte le *Szterényi* József, a kereskedelmi miniszter tanácsosa, az iparfejlesztés hivatalos vezetője, aki egyáltalán nem vádolható elfogultsággal a maga teljesen pártatlan és éppenséggel nem politikai állásában. Nem beszél ez a tanulmány egy árva szót sem az önálló vámterületről, amely a munkának a gyáripar egyes ágait tárgyaló részleteiben is csak elrejtve, mint az érdekelt iparosoknak meg-megujuló kivánsága jelentkezik. A monográfia nem is szolgál semmiféle irányzatot, de éppen a maga nagy pártatlanságában, becsületes elfogulatlanságában, amely egy hivatalos kiadványban szinte meglepő és külön elismerést érdemel, minden okoskodásnál ékesebben szóló argumentumot halmoz fel annak az igazságnak a bizonyitására, hogy az önálló vámterület lesz az alapja előbb-utóbb a jövendő magyar gazdaságpolitikának.

Ime egy pár argumentum a könyv hivatalos adataiból:

Magyarország tulnyomóan mezőgazdasági állam, amiből az is következnék, hogy a magyar mezőgazdasági iparok, ha már nem is fejlettebbek az osztrákokénál, de legalább nem maradtak el messze amazok mögött. E helyett a statisztikai felvételek az bizonyitják, hogy Ausztriának cukorgyártása, szeszgyártása is erősebb, mint a mienk. Gyümölcs- és főzelék-konzervgyártásunk, amely a mindennapi fogyasztásra dolgozik, olyan aránytalanul gyönge, hogy a Magyarországon elfogyasztott konzerveknek csak 6·5 százaléka készül itthon, a többi külföldről, persze tulnyomóan Ausztriából kerül hozzánk. De még ennél is furcsább, hogy ez a csekély konzervgyártásunk is az 1898-ban feldolgozott hüvelyes veteményeknek 34·5 százalékát az *iparos* Ausztriából hozta be a *földmivelő* Magyarországba. Az meg egyenesen megdöbbentő, hogy hántoló malmaink borsószükségletüknek 98·67%-át és köles-szükségletüknek 83·15%-át kénytelenek voltak külföldről beszerezni.

Hát az milyen kinosan ferde helyzet, hogy gyári lenszövésünknek 10.007 métermázsát, gyári kenderszövésünknek 1308 métermázsát tevő 1898. évi fonálszükségletéből mindössze 33, illetve 408 métermázsa való itthonról, 9974, illetve 900 métermázsa pedig külföldi és első sorban ausztriai származásu, mert dacára tulnyomó agrárjellegünknek, len- és kendertermelésünk még mindig alárendelt jelentőségü, lenfonó-gyárunk csak egyetlenegy van, az is inkább saját szükségletére termelő, — a többi gyár szükségletét mind külföldről kénytelen behozni, — kenderfonálgyárunk

---

REGÉNY.

Guszti hadnagy

Irta: SCHNITZLER ARTHUR.

(2)

Ha csak arra tudnám rábirni, hogy rendes havi pótlékot küldene... Igazán piszkosság, hogy minden krajcárért külön kell koldulni. Aztán természetesen ilyenekkel állanak elő: Rossz volt a termés!... Talán tizennégy napra elmegyek hozzá a nyáron!? Az igaz, hogy halálra unja magát az ember. Ha az a leány... hogy is hivták? Nagyszerü, hogy milyen hamar elfeledem a nevüket! Ahá! Etelka!... Egy szót sem tudott németül, az igaz, hogy nem is volt rá szükség, Nem is kellett sokat beszélni!... Nagyon jó volna tizennégy napig falusi levegő s tizennégy éjszakán... Nyolc napig otthon is kellene lennem, papánál vagy mamánál... Mama nagyon rosszul nézett ki most karácsonykor... Remélem, már nem szomorkodik. Ha neki volnék, örülnék rajta, hogy a papa nyugdijba ment. — Klára? Istenem, majd csak akad valaki a Klára számára is... A bácsi majd ád... Huszonnyolc éves leány még nem olyan nagyon öreg... Azt hiszem, hogy a Stefi sem fiatalabb... Csodálatos, hogy az asszonyok milyen jól tartják magukat. Ha az ember meggondolja: a Maretti — a Madame Sans-Gèneben — bizonyosan tul van már harminchét éven és még milyen... Na, én nem mondtam volna nemet. Kár, hogy nem kérdezte meg tőlem...

Ejnye, de meleg van! Még most sincs vége? Ugy örülök már a friss levegőnek. Egy kis sétát teszek a Ringen... Korán lefeküdni, hogy holnap délután friss legyek. Furcsa, hogy milyen keveset gondolok most már reá. Először olyan izgatott voltam. Nem mintha féltem volna, de ideges voltam az előtte való éjjelen... Bizanc főhadnagyot nehéz volt kiütni a nyeregből. — És semmi bajom sem lett!... Ez is már másfél éves dolog. Hogy mulik az idő. S ha a Bizanccal nem esett bajom, hát csak nem esik evvel a doktorral? Ámbár ezek az iskolázatlan vivók a legveszedelmesebbek. A Dosnicky mesélte, hogy egyszer majd agyonvágta egy fráter, akinek soha életében nem volt kard a kezében. Pedig ez a Dosnicky vivómester a honvédeknél. Persze nincs kizárva, hogy akkor még nem tudott olyan jól vivni. A fődolog a hidegvér.

Nincs is bennem már igazi harag, pedig nagy szemtelenség volt — hihetetlen! Talán nem is merte volna megtenni, ha nem ivott volna annyi pezsgőt. Bizonyosan szocialista! Minden rongyos ma már szocialista. Micsoda banda! Mindjárt azon akarják kezdeni, hogy eltörlik a katonaságot, de szeretném tudni, hogy kihez szaladnának aztán segitségért, ha a khinaiak jönnek. Persze erre nem gondolnak a hülyöncök! — Példát kell statuálni, mihelyt alkalom nyilik. Helyesen tettem. Boldog vagyok, hogy nem hagytam szó nélkül az észrevételét. Dühbe jövök még most is, ha rágondolok. De pompásan viseltem magamat. Az ezredes is mondta, hogy teljesen korrektül viselkedtem. Azt hiszem, használni fog nekem ez a dolog. Ismerek egypár alakot, aki nem bántotta volna azt a fickót. Müller például megint objektiv lett volna vagy ilyesféle... Mindenki blamálja magát, ha tárgyilagos...

— Hadnagy ur!

Már az is ripőkség volt, ahogy ezt mondta: Hadnagy ur!

— Meg kell engednie...

Hogy is tudtam vele szóba állani. Hogy válaszolni tudtam arra, amit ez a szocialista mondott!? Hogyan is kezdődött a dolog?... Azt hiszem, az a fekete asszony is jelen volt, akit a buffethez kisértem... s az a fiatal ember, aki vadászképeket fest — hogy is hivják?... Isten bizony, hogy ez a fiatal ember volt az oka az egésznek.

Az beszélt először a hadgyakorlatokról s csak utóbb szólt bele a doktor s olyant mondott, ami nekem nem tetszett. A háborusdiról, vagy miről beszélt, amibe én nem tudtam beleszólni... Igen, aztán a kadétiskolákról fecsegett... igen, igy volt, én pedig valami hazafias ünnepélyről beszéltem... aztán a doktor erre megint mondott valamit. Igen, a nemzeti ünnepély miatt kaptunk össze.

— Meg fogja engedni, hadnagy ur, hogy nem minden kollégája ment azért a katonasághoz, hogy a hazáját védelmezze.

Micsoda szemtelenség! Ilyen haszontalan ember meri ezt egy katonatiszt arcába vágni. Csak tudnám még, hogy mit feleltem én erre... Ahá. Igen. Hogy vannak emberek, akik össze-vissza beszélnek olyan dolgokról, melyekhez semmit sem értenek... Helyes... Aztán volt ott egy fráter, aki az egész dolgot békésen akarta megoldani, egy vén ember, náthás. De nem lehetett. A doktor olyan hangon beszélt, mintha egyenesen rám célozott volna. Még csak azt kellett volna mondania, hogy kidobtak a gimnáziumból s hogy ezért dugtak be a kadétiskolába... Hiába, az emberek nem érthetnek meg bennünket, nagyon buták ők ahhoz... Ha visszagondolok arra az időre, mikor először fölvettem ezt a kabátot... Tavaly is, a hadgyakorlatok alkalmával — nem tudom mit adtam volna érte, ha a dolog komoly lett volna... Mirovic is mondta, hogy ő is erre gondolt. S mikor a fenség ellovagolt a front előtt, s az ezredes beszédet mondott — igazán nagyon hitvány ember az, akinek ilyenkor nem dobban nagyot a szive...

(Folytatása következik.)

Lapunk mai száma nyolc oldal.

pedig, olyan, amely finom fonalakat készitene, szintén csak egyetlenegy van.

És ahhoz mit szóljunk, hogy egy államban, melynek lakossága 78·88%-ig földmivelést üz, mezőgazdasági gépekben — itt is az 1898. évet véve számitásba — saját maga 8.346,268 korona értéket termel és ezzel szemben 11,194,565 korona értéket hoz be külföldről? Avagy nem-e szomoru, hogy ilyen államban egyetlen kasza, vagy sarló sem készül, a villa-gyártásról nem is szólva?

Nem-e különös, hogy oly nagy lótenyésztés és lóállomány mellett, aminő Magyarországon van, patkóvasak gyártása tekintetében is a külföldre vagyunk nagyrészben utalva, mikor itthon megvan a megfelelő nyersanyag is hozzá?

Vagy az, hogy olyan cikkekben, melyeknek nyersanyaga gyapju, len, kender, tehát csupa mezőgazdasági termék, az ország csaknem teljesen a külföldre van utalva?

A fonó-szövőipar három csoportjában az országnak 323.690,785 korona szükségletéből mindössze 32.231,485 koronát voltunk képesek termelni és ha egész fonó-szövőiparunkat tekintjük, az egész fogyasztás 366.802,886 koronát tett, ebből azonban mindössze csak 52.704,886 korona értéket, tehát csak 14·4 százalékot termeltünk magunk, mig 314.098,000 korona értékkel, azaz 85·6 százalékkal adóztunk a külföldnek.

Állattenyésztő ország vagyunk és megesik velünk, hogy 1898-ban sonka- és egyéb husnemüekben hazai termelésünk mindössze 1.141,653 koronát tett és 1.184,650 korona kivitelünkkel szemben 2.801,950 korona behozatalunk volt, vagyis a helyett, hogy mi domináltunk volna a külföldi piacokon, — saját piacunkon is az iparos Ausztria dominált még ebben a cikkben is.

Ezeket az adatokat olvassa mindenki ugy, a hogy legjobbnak látja. Ha tetszik, ám olvassák ki belőle mások az eddigi iparfejlesztési politika hibáit, amely nem eléggé vetett számot egyfelől a szükségletekkel, másfelől azzal az alaptétellel, hogy agrárállamban első sorban a mezőgazdasági termékeket feldolgozó iparokat kell megteremteni és fejleszteni. Mi főképpen azt olvassuk ki belőlük, hogy Ausztria, amely bennünket évszázadokkal előzött meg, a közös vámterületen szabadon és az ellenállásnak majdnem minden lehetősége nélkül nyügözheti le még olyan iparágainkat is, amelyeknek virágzása egyenesen az ország viszonyaiból folyik; és hogy még mezőgazdaságunk egyoldalusságának végső okait is sok részben ugyanott kell keresnünk, ahol az ipar életerős fejlődésének akadályai vannak. A földmivelés, ugy látszik, csak akkor fogja intenzivebben felkarolni az ipari növények termesztését, ha termékeinek itt, a maguk hazájában lesz meg a biztos piaca.

Csak ugy találomra irtuk össze ezeket az adatokat Magyarország gyáriparának monografiájából. Tanulságosak ezek addig is, mig a viszonyok természetes fejlődésénél fogva bekövetkezik az önálló vámterület létesitésének nemcsak *lehetősége*, hanem *szükségessége* is.

BELFÖLD.

Választások előtt. *Jászberényben* ma gyülést tartott a szabadelvüpárt *Bathó* János elnöklete alatt. A gyülés nagy lelkesedéssel gróf *Apponyi* Albertet kiáltotta ki a kerület képviselőjelöltjéül és erről báró Podmaniczky Frigyest, az országgyülési szabadelvüpárt elnökét a következő táviratban értesitette:

— Jászberény város választókerülete mai napon gróf *Apponyi* Albert urat kiáltotta ki a jövő országgyülésre képviselőjelöltül. Ez alkalomból nagyméltóságodat, mint a szabadelvüpárt elnökét, legmelegebben üdvözli *Bathó* János pártelnök.

A szegedi szabadelvüpárt ma, szombaton délben szervező-ülést tartott, amelynek keretében dr. *Lázár* György az első kerület országgyülési képviselője megtartotta beszámolóját is. *Tóth* Pál jegyző nyitotta meg az értekezletet, miután *Zsotér* elnök hosszabb idő óta beteg, *Fodor* István alelnök pedig meghalt. Inditványára megválasztották ad hoc elnökké *Wagner* Károlyt, majd az alelnökök választása következett. Alelnökök lettek: *Rózsa* Izsó, *Pillich* Kálmán, *Szarvady* Lajos és *Lábdy* Antal. Jegyzők: *Balassa* Ármin, ifj. *Cserzy* Mihály, *Palócz* László és *Ujj* József. Megválasztották még a százötven tagu végrehajtó-bizottságot, majd küldöttség ment Lázár Györgyért, aki lelkes éljenzésre lépett a Tisza-szálló nagytermében összegyült választók közé és elmondta beszámolóját.

Nyugodt a lelke, ugymond, hogy beváltotta programmját, mely a hatvanhetes közjogi alapon nyugszik. Beszél Széll Kálmánról, annak öntudatos szabadelvüségéről, azután ismertette a kiválóbb politikai mozzanatokat és ezek során hangsulyozta, hogy a felemelt *kvótába* bele kell nyugodnunk, mert a fogyasztási adók restitucziójával kaptunk érte bőséges kárpótlást. Fontos, de talán a legnehezebb kérdés az *önálló vámterület*, melynek hivéül vallja magát. Szerinte kötelessége az államnak, hogy komolyan foglalkozzék máris az önálló vámterület követelte berendezéssel, hogy azok akadálytalanul menjenek végbe, ha lejárnak a külföldel kötött szerződések. Beszélt a *hivatalnokok javadalmazásáról* is, amely vagyonilag sanyaru, erkölcsileg tarthatatlan.

A beszámoló után a párt nagy lelkesedéssel ujra *Lázár* Györgyöt jelölte képviselőnek, majd *Széll* Ákos közjegyző inditványára a következő táviratot küldte *Széll* Kálmán miniszterelnöknek:

A szegedi szabadelvüpárt mai ujjáalakulása és Lázár Györgynek a város I. kerületében ujabban történt jelölése alkalmából üdvözöljük nagyméltóságodat, mint az országos szabadelvüpárt vezérét, elismerését nyilvánitja a párt a parlament tanácskozási rendjének helyreállitása körül szerzett kiváló hazafias érdemeiért és bizalommal tekint nagyméltóságod további államférfiui működése elé.

Barthák Zentán. *Zentán* ma az Ugron-párt népgyülést rendezett, melyre *Bartha* Miklós is odaérkezett *Lovászy* Márton és *Bartók* Lajos kiséretében. A gyülésen dr. *Ellinger* ajánlatára *Barthát* jelölték képviselőnek, aki *agráriusnak* vallotta magát.

KÜLFÖLD.

Hurrah Fournier!

— *A páris-berlini automobil verseny.* —

Budapest, junius 29.

Éppen ma adtak hirt a berlini lapok a német császárnak arról az óhajtásáról, hogy szeretné, ha francia ember győzne a páris-berlini automobil versenyben. Ha csakugyan ez volt a kivánsága a lovagias uralkodónak, ez a vágya ime teljesült. Mert a francia *Fournier*, a párisbordeauxi verseny győztese ma ötvenhat órai fárasztó utazás után elsőnek érkezett Berlinbe a francia és német zászlókkal diszitett ügetőversenypályára. Akik figyelemmel kisérték e nagyszabásu automobil verseny rendezését és eddigi fázisait, azoknak nem okozhat meglepetést *Fournier* győzelme. *Párisban* óriási összegekkel fogadtak reá és kipróbált Mors-gépére és e várakozást Fournier az egész 1000 kilométernél hosszabb uton mindvégig igazolta, mert folyvást vezetett és a berlini nép örömrivalgása közt ma délben kevéssel 3/4 12 óra előtt célhoz ért. Egy berlini távirat néhány szóval beszámol a győztes francia lelkes fogadtatásáról és sok igazuk van azoknak, akik ezt a versenyt nemcsak sportesemménynek tekintik, de felruházzák politikai jelentőséggel is. A hivatalos Németország tényleg elkövet mindent, hogy a legmodernebb közlekedési eszköz is hozzájáruljon a még folyvást duzzogó Franciaország kibékitéséhez. És e tekintetben ujra *Vilmos* császár jár elül, aki eddig valóságos virtuozitással ragadott meg minden alkalmat, hogy előmozditsa a két nagy nemzet kibékülését. Igy meghagyta, hogy a coblenzi utászkatonák hajóhidat verjenek a Moselen az automobilek számára, mert különben csak kompon jöhetnének át. Azonkivül az összes közigazgatási hatóságoknak meghagyta, hogy a versenyutasokat mindennemü támogatásban részesitsék, utjokat lehetőleg megkönnyitsek, esetleges akadályokat eltávolitsanak, rosszakaratu gátlásoknak elejét vegyék. Csaknem kétezer hivatalnok és alkalmazott volt ezzel a feladattal megbizva.

Természetesen egészen más hangulattal fogadták a kolosszális sportvállalkozást Franciaországban. Jellemző a franciák gondolkozására az a karrikatura, amelyen egy Berlin felé robogó automobilt kisér tekintetével egy rokkant katona, amint magában morogja:

— A Berlin, à Berlin! Ismerem a refraint, de a dallam más.

E fájdalmas sopánkodás mellett a sajtó legnagyobb része jóakaró semlegességgel inditotta utnak a versenyzőket, csak az *Autoritéban* irta *Cassagnac:*

Strassburg emlékszobra elhagyottan áll és nincs rajta koszoru és a francia automobil-versenyzők utja meghivó *II. Vilmos* császár számára. Most már jöhet, Franciaország már megérett látogatása számára, ami egyértelmü a mi legnagyobb szégyenünkkel. Még csak ez hiányzott; ez a sportnyelven kifejezett illetlenség, ez a párisi gyalázatosság, hogy jelképezze egy nép erkölcsi eltévelyedésének legszélső fokát, oly népét, amely nem hisz és nem érez többé, és amelyet még az sem galvanizálhat, az sem ébresztheti föl, ha a külföld lábbal tiporja.

Az automobil-versenyzők, számszerint 109-en junius 27-ikén hajnali fél 4 órakor indultak el Champigny sur Marne községből, amely 14 kilométernyire van Páristól. A francia-porosz háboruban nagy szerepet játszott ez a helység, innen kisérlették meg kirohanásukat november 30-ikán és december 2-ikán *Trochu* és *Ducrot* tábornokok, de nagy veszteséggel visszaverték őket. Egy sirboltban pihennek a hősiesen elesett franciák és németek hamvai. Az elesett franciák nevei mind fel vannak jegyezve a sirméléken, de a német harcosok sirjait csak egy *A* betü jelzi.

A versenyzők, akiket 2 percnyi közökben inditattak utnak nagyobbára franciák, de vannak köztük angolok, németek és osztrákok is. Az egyik kocsit egy nő, Madame de *Gast* kormányozta és férjével együtt robogott a gépen, amelynek a Walkür nevet adta.

Az automobilisták utja német földön valóságos diadalmenet volt. Aachenben, Eisenachban, Frankfurtban fényesen megvendégelték őket és hangzatos tósztokban ünnepelték a legmodernebb sport barátait miniszterek, polgármesterek és tábornokok, Berlinben pedig oly fogadtatás várja őket, mintha igazán a béke olajágát hoznák magukkal.

Boldog berliniek, akik még azt hiszik, hogy ez az udvariaskodás be fogja hegeszteni a harminc év óta folyvást sajgó sebet. Néhány nap mulva a francia vendégek megint otthon lesznek és beszámolójuk végső konkluziója talán az lesz:

— Az automobil kitünően beválnék a revanche-háboruban.

Berlin, junius 29.

A páris—berlini automobil-versenyzők közül elsőnek *Fournier* érkezett délelőtt 11 óra 38 perckor a westendi ügetőversenypályára, ahol nagy néptömeg fogadta óriási lelkesedéssel.

Berlin, junius 29.

Amint a westendi ügetőversenypályán 3/4 12 óra előtt Fournier jövetelét jelezték, nagy élénkség támadt az összegyült sokaságban. A győztes versenyző gyorsan körülhajtatott a versenytéren és abban a pillanatban, mikor a francia és német zászlókkal diszitett célhoz ért, a katonai zenekar rázenditett a Marseillaisere. A közönség keresztültörte a katonai kordont és harsogó örömrivalgással tódult a győztes felé. Száz meg száz kéz nyult feléje minden oldalról. Mikor a győztes automobil néhány lépéssel a célon tul megállt, a tömeg vállára kapta *Fournier*t és a jury emelvényéhez vitte, ahonnan gróf *Schönborn-Wiesentheid* a jury pavillonjába kisérte. Másodiknak *Girardot* érkezett 12 óra 8 perckor. Őt is nagy lelkesedéssel fogadták. Harmadiknak Brassier érkezett 12 óra 26 perckor, negyediknek René de *Knyff* 12 óra 28 perckor.

12 óra 35 perckor az 5. sz. (Charon) és 12 óra 40 perckor a 112. sz. (Fahrmann) érkezett meg. *Fahrmann* Berlintől 10 kilométernyire összeütközött egy ismeretlen berlini automobillal, miközben Fahrmann gépésze könnyen megsérült. 2 óra 5 percig 15 kocsi érkezett, 15-iknek érkezett be az első német automobil, de igy is a nemzeti hymnuszszal üdvözöltek. A győző nevét csak hétfőn délben hirdetik ki. Délután 3 óra után a versenyzők és a turista-résztvevők Westendtől vonaton mentek Berlinbe. A közönség sürün ellepte a charlottenburgi országutat és az Unter den Linden déli részét, melyek gazdagon voltak diszitve német és francia zászlókkal, és az automobilistákat, akik közül sokan virágokkal és zászlókkal ékesitették kocsijukat, mindenütt élénk hochkiáltásokkal üdvözölték.

•

Az uton, mint már jeleztük is, igen sok szerencsétlenség fordult elő. *Aachen* mellett egy kocsi keresztülgázolt egy 76 éves aggastyánon, aki ott nyomban meghalt. *Rheims* közelében egy tiz éves fiut gázolt el *Brassier* kocsija. A gyermek gerincsontja tört el és a sérüléseiben meghalt. Ruhrort mellett Neumühlben szintén elgázoltak egy gyermeket, aki sulyosan megsebesült.

Az automobilisták közül csak *Degrais és utitársa sebesült meg*, akik Rothschild Henrik kocsiján vettek

részt a versenyben. Grossart mellett egy fához vágódott a kocsi, ugy hogy előrésze összezuzódott. *Degrais* gyöngén, utitársa sulyosan sérült meg. A balesetnek oka az volt, hogy az előttük robogó kocsik által fölvert por miatt nem látták az utat. Érdekes, hogy Degrais kocsiját már a startnál kifogásolta az ellenőrző bizottság és csak 18 perc késéssel indulhatott el, miután a mechanikus a követelt igazitást megtette rajta.

A szerb választások. Szerbiában a közeledő választások alkalmából nagy botrányról tárgyalnak ottani politikai körökben. *Sándor* király egyik tegnapelőtti dekretumával a szkupstinai választásokat julius 22-ikére (ó-naptár), a szenátusi tagválasztást pedig augusztus 5-ikére (ó-naptár) rendelte el. Az általános nézet az, hogy a *radikálisok mint kormánytámogató párt lépnek a választási küzdelembe* és csak a szkupstinában, illetőleg a szenátusban *vetik le álarcukat és egy radikális-minisztérium alakitását fogják követelni.*

HIREK.

Budapest, junius 29.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Junius 30-án uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt **olvasóinkat, akiknek az előfizetése** ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— Személyi hirek. Gróf *Goluchowski* külügyminiszter és neje ma délután Lembergből visszautazott Bécsbe. — Báró *Dóczy* Lajos külügyminiszteri osztályfőnök ma Budapestre érkezett.

— Gróf Lónyay Eleméréné. *Badenből* irják, hogy gróf *Lónyay* Eleméréné állapota napról-napra javul, ugy hogy most már a nap javarészét ágyon kivül tölti és gyakran ül künn a balkonon. Leánya, *Erzsébet* főhercegnő legutóbb két izben is meglátogatta. Mihelyt a grófné teljesen visszanyerte erejét, Franzensbadba utazik kurára.

— Erzsébet királyné emléke. A pöstyéni hires fürdőben ma kegyeletes ünnepet rendeztek a megdicsőült királyné emlékére. A szinházban este diszelőadás volt. Kora reggel felállitották a parkba szánt Erzsébet-szobor gipszmintáját, *Jankovics* Gyula müvét. A szoborbizottság dr. *Fodorné* szül. Berchthold grófnő vezetése mellett behatóan megnézte és a mintát a kivitelre elfogadta. Csupán a talapzaton óhajt némely jelentéktelenebb változást.

— Bucsu Ó-Budán. Nagy napja volt ma a székesfőváros harmadik kerületének. Péter-Pál napja alkalmából hagyományos szokás szerint megtartották a hires ó-budai bucsut. Az egyházi rész a kerület plébánia-templomában folyt le, ahol már kora reggel megkezdődtek az ájtatosságok. Délelőtt féltizkor volt az ünnepi nagymise, amelyet *Kirschoffer* Ferenc ó-budai plébános celebrált. Az istentiszteleten megjelentek a kerületi elöljáróság tisztviselői, élükön *Bencze* Benő elöljáróval, továbbá nagyszámu közönség. Délután a közönség sürü rajokban árasztotta el az ó-budai jóhirü vendéglőket, hol vigan folyt a mulatság reggelig.

— A cseklészi ünnep. *Esterházy* Mihály cseklészi kastélyában ma zajlott le az a fényes ünnep, amelyre hetek óta készülődött Budapest és Bécs arisztokráciája. Az ünnepséget jótékony célra maga a földesur rendezte, annak az emlékére, hogy Mária Terézia királyné százhuszonöt évvel ezelőtt vendége volt a kastélynak. Virágok és zászlók diszitették a községet, a parkot, a kastélyt és e fényes kép keretében folyt le az ünnepség. A magyar és osztrák arisztokrácia ismert alakjai, budapesti és bécsi müvészek sürögtek-forogtak a sátrak körül, ahol az Esterházy-család tagjai XIV. Lajos korabeli kosztümökben hideg ételeket, frissitőket, emlékérmeket osztogattak. A sátrakban gróf Szapáry Pálné, gróf Apponyi Albertné, báró Bornemissza Gáborné, báró Wechta Venceiné, báró Fekete Ilona és Edith, Palugyay Józsefné valamint még számos főrangu hölgy segédkezett a jótékonyság nemes munkájában. Pompásan sikerült a monte-carlói játékbank utánzása is. A magyar csárdában táncra perdültek a lányok és legények. A hippodromban a spanyol viadalt és a mult századbeli vaddisznóvadászatokat mutatták be. Volt automobil-verseny, galamblövészet, fiakkerverseny, bazár, este pedig pompás tüzijáték, majd utána lakoma volt gróf *Esterházy* Mihály kastélyában, melynek végeztével széles jó kedvükben táncra perdültek a vendégek.

— Házasság. *Román* Vilmos eljegyezte özvegy Elek Sámuelné leányát, Elek *Jankát.*

— Az indiai alkirály lovagias ügye. Karlsbad fürdőközönségének „előkelő" lovagias ügy ad okot a tereferére. Karlsbadban üdül és gyógyul ez idő szerint az *indiai* alkirály és *Cherif* basa stockholmi követ. Ez a két személyiség, mint Karlsbadból jelentik, az egyik kut mellett összeveszett. A részleteket bizony csak kutatják, mert egészen közeli fültanuja nem volt az esetnek, de annyi bizonyos, hogy a követ *inzultálta, majd párbajra* hivta az alkirályt. Csakhogy az alkirály nem óhajt párbajoskodni, nem nevezte meg segédeit.

— Munkácsy és Leibl. A *Deutsche Revue* legutolsó számában *Ilges* Walter, Munkácsy egyik életirója, érdekes leveleket tesz közzé, melyeket *Leibl* Vilmos irt a nagy mesternek, akihez meleg barátság füzte. Az első levélben még *Munkátzi*nak szólitja Leibl a mestert, a másodikban azonban már a *te* helyébe **es-t** irt. Leibl azt irja, hogy A siralomházban cimü kép, mely akkor a párisi szalonban volt kiállitva, a legszebb az egész szalonban. Egy másik levélben arra kéri Leibl Munkácsyt, hogy tegyen valamit az ő érdekében. Tudom ugyan — irja — hogy a franciák nem igen szeretnek minket németeket, de tudom, hogy neked oly nagy befolyásod van Párisban, hogy a te szavaid hatása alatt pártatlanul fognak itélni munkáim fölött. — A harmadik levél élénken világitja meg Leibl szerénységét, aki ezt irja:

— Hát az arcképfestőkkel miként áll a dolog? Nincs-e olyan gazdag ember, aki lefőstetné magát velem? Gondolom, hogy nincs. Ahol annyi kitünő ember van, én rám semmi szükség.

— A margitszigeti cimerek. Aki egy hónappal ezelőtt kisétált a Margitszigetre, mindenütt nagy ivlámpa vasoszlopán ott láthatta József főherceg cimerét. Aztán egy szép napon munkások jöttek, és *sorra leszedték* a vaslámpákról a dombormüvü cimereket. Helyükbe ilyenforma ábrázolat került:

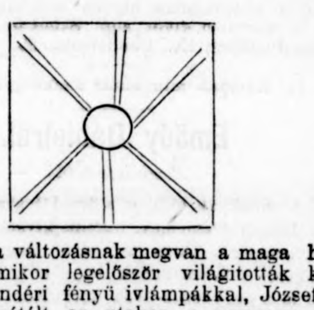

Ennek a változásnak megvan a maga historikuma. Amikor legelőször világitották ki a szigetet a tündéri fényü ivlámpákkal, József főherceg végigsétált az utakon s egyszerre csak megállott az egyik lámpaoszlopnál:

— Hát ez mi? — kérdezte.

— Ez — felelt kisérője — a fenséges ur cimere.

— Hát csak szedjék le — jegyezte meg a főherceg és mosolyogva ment tovább. Ugy látszik, nem tetszett neki, hogy minden husz lépésnél találkozzék a cimerével. Erre aztán leszedték ezeket a táblákat s helyükre a föntebbi ábrázolatot tették, amely a sugárzó fény hatalmát szimbolizálja. — A főhercegnek ebből a — hogy ugy mondjuk — demokratikus intézkedéséből tanulhatnának azok, akiknek minden névjegyén ott diszeleg a cimer, nem is szólva a lópokrócokról, aranyórák fedeléről és a legujabb stilü budapesti magyar nemesség cimeres nyakkendőtüiről...

— A magyarországi tanitók országos bizottságának igazgatótanácsa ma délelőtt *Lakits* Vendel elnöklésével ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a közgyülést augusztus hó 19-én délelőtt 9 órakor tartják meg az Akadémia kistermében. Azután *Ujváry* Béla, mint a tanitók biztositási ügyében kiküldött albizottság elnöke, tett jelentést az albizottság eljárásáról. Jelentette, hogy érintkezésbe léptek az Első Magyar Általános Biztositó Társasággal, amely igen előnyös ajánlatot tett. Az albizottság inditványozza, tüzzék ki a fontos kérdést az augusztusi közgyülés napirendjére azzal a javaslattal, hogy az egész biztositási ügyet tegyék át az Eötvös-alaphoz, melynek ebből több ezer korona haszna lehet. Egyuttal inditványozza az albizottság, hogy a vidéki egyesületek alakitsanak helyi biztositásügyi bizottságokat, amelyek a biztositásra befolyó összegeket beküldik az Eötvös-alapnak, és ez aztán az egész összeget átszolgáltatja a biztositó társaságnak.

Péterfy Sándor rövid felszólalása után az igazgatótanács köszönettel vette tudomásul Ujváry jelentését.

Elhatározta azután az igazgatótanács, hogy fölszólitja Magyarország papirkereskedőit, támogassák az országos tanitói segélyegyesületet oly módon, hogy tartsák üzleteikben a Rigler-féle papirgyár által forgalomba bocsátott és a *Tanitók háza* és *Árvaalapja javára jövedelmező* jelzéssel ellátott irka- és rajzszereket is.

Végül kimondotta az igazgatótanács, hogy *Gebel* Jakab nagyváradi tanitót, aki Beregmegyében országgyülési képviselőnek lépett fel, ámbár a tanitóság képviseltetését a parlamentben óhajtandónak tartja, semmiképpen nem támogathatja, mert politikával nem foglalkozhatik.

— Házavatás. *Bajáról* telegrafálják: A *bajai ipartestület* ma házavató-ünnepélyt tartott, mely alkalommal kiosztották a tavalyi kiállitás okleveleit és érmeit. *Schmausz* Endre főispán, mint a kiállitás elnöke, magvas beszédben hivta fel a jelen volt fényes közönséget a hazai ipar támogatására. Végül Czérnay Sándor inditványára *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszterhez és *Plósz* Sándor igazságügyminiszterhez, mint Baja város képviselőjéhez üdvözlő táviratokat küldtek.

— Gaz merénylet. Felháboritó esetről tudósit bennünket székelyudvarhelyi levelezőnk: Az udvarhelymegyei tanitótestület Erzsébet királyné emlékére még 1899. évben a homoród-almási cseppkő-barlangban emléktáblát helyezett el, amelynek ez volt a felirata: *Erzsébet-szakasz. Állitotta az udvarhelymegyei tanitó-egylet Erzsébet királyné emlékére 1899.* Eddig ismeretlen tettesek a *fekete márványtáblát helyéről lefeszitették és darabokra törték.* A tettesek kinyomozása iránt széleskörü intézkedéseket tettek. Hiszszük, hogy a gaz merénylők kézre kerülnek és aljas tettük példás megtorlásban részesül.

— Cserben hagyott gyermekek. *Rakisi* Antal Pécsett valamikor szabómesterséget üzött, de hivatalnok ur akart lenni, mert szépen tudott irni. De bizonyitványa nem voltak s nem használhatták sehol. Rakisi aztán züllésnek indult. Nejét és öt neveletlen gyermekét gyakran napokig tartó éhezésnek tette ki. Később az asszony annyira jutott hogy maga járt el napszámba. A férj félév előtt eltünt Pécsről. Azóta hirét sem hallották. Felesége ezóta a legnagyobb nyomorban élt, mert egészsége egyre fogyott, ugy, hogy több időt kellett ágyban töltenie, mint amennyit fent járt. Az utóbbi hetekben Rakisiné már munkába sem járhatott. Nem volt hozzávaló ereje. Négy nappal ezelőtt a betegeskedő asszony eltünt Pucher-utcai lakásáról és azóta az öt kis gyerek otthon a szomszédok jószivüségéből él. Azt hiszik, hogy a szerencsétlen asszony, nem birva tovább az élet kinos megpróbáltatásait, azért hagyta el gyermekeit, hogy életétől megváljon. A gyermekek apját és anyját most keresteti mindenfelé.

— A tisztviselők mozgalma. A magyar köztisztviselők országos szövetségéhez, mely legutóbb tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy a tisztviselői mozgalom vezetését magára vállalja és szeptember havában általános tisztviselői kongresszust hiv össze, már eddig számos vidéki tisztviselői értekezlet csatlakozott. A szövetség már legközelebb foglalkozni fog a kongresszus keresztülvitelének részleteivel.

A *Zólyom* városban székelő állami tisztviselők 26-ikán értekezletet tartottak és elhatározták, hogy a tordaiak mozgalmához csatlakoznak és a tordaiak nyomán a kerület képviselőjéhez fognak folyamodni; továbbá, hogy a mozgalom a szegediek által kibocsátott fölhivásban előterjesztett kérdésekre is kiterjesztessék és a szegediek által előterjesztett programm szerint folyjon le. Egyben intéző-bizottságot alakitottak, melynek elnökéül *Martinovich* István járásbirót, alelnökéül *Bossányi* István postafőnököt és *Volkmann* János iskolaigazgatót, pénztárnokul *Vágvölgyi* Károly adótárnokot, jegyzőkül *Pongrácz* Dezső albirót és *Braun* Soma adótisztet választották meg.

A *székesfejérvári állami tisztviselők* gyülést tartották dr. *Kuthy* József főigazgató elnöklésével. Egyhangulag elhatározták, hogy a tordai mozgalomhoz csatlakoznak. A megyei képviselőkön kivül gróf *Zichy* Jenő pártfogását is felkérik. Állandó bizottságot is alakitottak.

— Gyilkos szerelem. Borossebesről irják: *Pajsán* Docsicát, Pajsán Pável pajsáni földmivesnek tizenhétéves leányát állandóan üldözte a szerelmével *Márton* Sámuel buttyini illetőségü kereskedősegéd. Márton hosszabb ideje volt künn Pajsánon sógoránál. Sichermann Sámuel borossebesi szatócs és italmérőnél. A leány rá sem hederitett az udvarlásra, ami erősen bántotta a szerelmest. Tegnap Pajsán Docsica ujra átment Sichermannékhoz, ahova különben sürüen ellátogatott. Ott volt éppen Márton Sámuel is, aki átfogta a leány derekát és azt kérdezte:

— Hát nem szeretsz, Docsica?

A leány ellökte magától Mártont s el akart szaladni. Ekkor Márton revolvert rántott elő s azzal a leányra lőtt. A golyó hátulról sziven találta a szép Docsicát aki rövid kinlódás után meghalt.

— Rablógyilkosság. *Liptó-Szent-Miklós*ról irják: *Dzurch* verbici molnár két kocsisa összeveszett egymással, miközben az egyik, *Mikus* János vaslapáttal fejbeütötte *Sztolárik* János nevü társát s aztán az elalélt embert kifosztotta s a Vág vizébe dobta, ahol halálát is lelte. A gyilkost elfogták.

— **A liposei bukás áldozata.** *Lipcséről* táviratozzák, hogy *Frohmann* Edvárd bankár ma délelőtt a Lindenauban levő parkjában agyonlőtte magát. *Frohmann* a *Leipziger Bank* bukása következtében egész vagyonát elvesztette és ezért lett öngyilkossá.

— **A franciák Prágában.** A párisi községtanács héttagu küldöttsége tegnap este érkezett Prágába a Ferenc József-pályaudvaron Dausset, a községtanács elnökének vezetése alatt. A vendégek fogadására a pályaudvaron *Srb* prágai polgármester két helyettesével és a képviselőtestület összes tagjaival megjelent. Legnagyobb részük a cseh nemzeti diszruhát, némelyikük pedig a szokolista-jelmezt hordta. Slava! Nazdar! és Vive la France!-kiáltások hangzottak föl, amikor a vonat a pályaudvar födött csarnokába berobogott. Amikor a francia vendégek kiszálltak, percekig tartó üdvriadal harsogott föl a pályaudvarban és előtte, ahol sok ezer főnyi néptömeg várakozott. Srb polgármester a vendégeket előbb a perronon rövid beszéddel üdvözölte, azután pedig a váróterembe vezette, ahol a tulajdonképpeni fogadás végbement. A polgármeste a váróteremben a franciákhoz a város nevében meleg szavakat intézett, mire a párisi községtanács elnöke azt felelte, hogy ő és a küldöttség többi tagjai azt a diadalmenetet, amelyben őket Csehországon végigvezették, soha elfeledni nem fogják. Amikor erre a franciák a prágai városi képviselőktől kisérve, odahagyták a pályaudvart, hogy a reájuk várakozó kocsikon helyet foglaljauak, ez az első percekben lehetetlen volt, mert minden egyes kocsi körül az emberek százai álltak. Végre mégis fölülhettek és a kocsisor viharos kiáltások közepette elindult. A francia vendégeket az egész uton harsogó örömrivalgással fogadták.

— **Tanulmányut.** Dr. *Friedrich* Vilmos és dr. *Vas* Bernát egyetemi magántanárok ma délben Algyőre utaztak, hogy az ott épülő uj tiszai hid építésénél alkalmazott munkások közt előfordult caisson-megbetegedési eseteket megvizsgálják.

— **A brucki anarkisták.** Egy esti lap értesülése szerint egy olasz cementmunkást hoztak Bruckból Budapestre, aki ellen erős a gyanu, hogy tagja valamelyik anarkista szövetségnek és valószinü az is, hogy eltökélt gonosz szándékkal igyekezett királyunk közelébe férkőzni. Az olaszt Budapesten *Garlathy* kapitány hallgatta ki, aki egyuttal azon fáradozik, hogy az illető kilétét pontosan megállapitsa, s e célból már érintkezésbe is lépett az összes európai nagyvárosok rendőrségével. Ismeretes, hogy a brucki szolgabirósághoz Svájcból egy levelezőlap érkezett, melyben az a figyelmeztetés volt, hogy királyunk ellen merénylet készül és az az anarkhista, aki ennek a tervnek a keresztülvitelével meg van bizva, már legközelebb Bruckba fog érkezni. A brucki hatóság erre azonnal megtette a szükséges intézkedéseket, a budapesti és bécsi rendőrség legügyesebb detektivjeit elhozatta és Bruckban és az egész környéken beható nyomozást inditott. Több gyanus olasz munkást elfogtak, akik egy kivételével, igazolni tudtak magukat. Az egy gyanus olasz munkás Siega Giovanni volt. Felmutatta ugyan utlevelét, de abban több helyen vakarás volt. Ekkor vallatni kezdték, de már csak annyit vallott, hogy Svájcból jött és azért került Bruckba, mert hallotta, hogy ott cementmunkásokra szükség van és igy alkalmazást akart kapni. A vizsgálat folytatása végett Siegát Budapestre hozták, ahol *Garlathy* kapitány fogta vallatóra. Siega azt vallotta, hogy Olaszországban, Maniagodban született, ez idő szerint negyvenhárom éves katholikus és nőtlen. Eredetileg földmives munkás. Az olasz nyelven kivül más nyelven beszélni nem tud.

— **Botrány Szerbiában.** Belgrádból ujra botrányok hire érkezik. Az egyik botrány *Bogoszavljevics* Sándor belgrádi tüzoltóparancsnokkal van kapcsolatban, aki a *Bratimsztvo* cimü lapnak is a főszerkesztője, s akit egy hónappal ezelőtt váratlanul elfogtak. Bogoszavljevics, akit általában *Kesely* néven ismernek a szerb fővárosban, azelőtt csendőrhadnagy volt, de szolgálatából fegyelmi uton elbocsátották. Mostani aranygombos és aranysujtásos zubbonyán azért egész sereg érdemrend diszlik és egész Szerbiában kitünő s bátor katonaember hirében áll. Az elfogatás okát a rendőrségi prefekturán nagy titokban tartották, ami természetesen mindenféle mende-mondára adott alapot. A dologból annyi mégis kiszivárgott, hogy Bogoszavljevicset egy idegen hatalommal való hazafiatlan paktálásért vonták felelősségre. Sőt leveleket is találtak nála, amelyek a hazaárulás vádját bizonyitották rá és amelyekből kitudódott, hogy tulajdonképpen Kállay miniszternek volt a titkos ügynöke. Ez az ügy a napokban került a belgrádi törvényszéknél titkos tárgyalásra és Bogoszavljevicset egy esztendei fogságra itélték. Belgrádban azonban széltében beszélik, hogy a mostani tüzoltó-főparancsnoknak más büne is van. Őt ugyanis a Jovanovics-féle kormány idejében azzal bizták meg, hogy fegyvereket szállitson Ó-Szerbiába, aminek a volt csendőrtiszt, aki az ottani viszonyokat alaposan ismerte, ugy tett eleget, hogy azokat eladta és a befolyt pénzt a maga zsebébe csusztatta.

— **A rossz bizonyitvány miatt.** *Ungvárról* táviratozzák, hogy *Tihanyi* László VI. gimnázista tanuló mellbe lőtte magát. Beteges, excentrikus fiu volt. Magaviseletből kevésbé szabályszerüt nyert, ami miatt az osztályt ismételnie kellett volna. A bizonyitványosztás közben megkérdezte az osztályfőnöktől a rossz kalkulus okát. Amikor a tanár a tanévben elkövetett sulyos vétségét hozta fel okul, revolvert rántott elő, hogy magát meglőjje. Társai elrántották a karját, a fegyver eldördült és a golyó szerencsére nemesebb részeket nem sértett. Igy rövidesen felépül.

— **Nagy tüz.** *Bodroghalász* községben e hó 27-ikén nagy tüzvész volt, 13 lakóház és több melléképület leégett.

— **Katona- és cigányzene a Telefon Hirmondóban.** Előfizetőinek szórakoztatására a Telefon Hirmondó ma katona- és cigányzenét fog közvetiteni. Délután 4 órától 7 óráig katonazene lesz hallható a kagylókon keresztül, este 8 8 órától 11 óráig pedig cigány-zenét közvetit a Telefon Hirmondó. A katonazene-átvitel az Erzsébet-téri kioszkból lesz hallható, mig a cigányzenét Zöldi Marcinak az Emke-kávéházban játszó bandája szolgáltatja.

(x) **Állami és köztisztviselőknek.** A Tusculanum magyar tisztviselők országos házépitő-szövetkezete közhirré teszi, hogy Kelenföldön a Sashegy déli oldalán és Alagon a pályaudvarral szemben összesen 100 alkalmas és olcsó háztelekkel rendelkezik. Azon köztisztviselők, állami, városi és vasuti hivatalnokok, tanárok és katonatisztek, kik lakbérrel törlesztendő házépitésre ezen helyeken igényt tartanak, felvilágositást nyernek két héten belül Kugler Mihály ügyvivő igazgatósági tagnál (VI., Bajza-utca 4. szám). Egyelőre megjegyeztetik, hogy a huszonöt évre terjedő annuitások (kamattal és törlesztéssel együtt) 5%-kal állapittattak meg.

(x) **Magyar Thomassalak.** 17—20% összphosphors., ebből ca. 80% citromsavban oldható, 75% porfinom, 80 kilogrammos ingyen zsákban legolcsóbban ajánl a kartellen kivül álló Sátori-gyárak központi irodája, Budapest, IX., Dandár-utca 25.

(x) **Kérjünk mindenütt Emke-gyujtót!**

Emődy Dánielről.

— *Reminiszcenciák.* —

A napokban hullt le a lepel a sárospataki temetőben Emődy Dánielnek, hazánk kiváló jogtudósának emlékoszlopáról. Talán az első Magyar Magánjog szerzőjéről kevesen tudják, hogy mily élénk szerepet vitt ő is a negyvenes évek forradalmi ifjusága között. A debreceni első eminens, majd a Tisza-családnak, Lászlónak, Kálmánnak és Lajosnak nevelője, alighogy a fővárosba kerül, bizalmas barátságba jut a forradalmi ifjuságnak a pesti tizeknek többjeivel, Petőfivel, Pákh-kal, Csengeryvel, Czakó Zsigmonddal, Tompával, Vörösmartyval, Keménynyel, Vasvárival, Jókaival és Kossuth Lajossal. 48-ban már földmivelési miniszteri titkár lesz, majd szervezi a népfelkelést, 1849-ben pedig a hivatalos lapot szerkeszti. Szabadságharcunk leveretése után diplomáját is elveszik és csak később, 1852-ben kapja vissza és Pesten ügyvédeskedik. Belső munkatársává válik a Pesti Hirlapnak, Magyar Néplapnak és báró Kemény Pesti Naplójának, hová néha vezércikkeket is irogatott. 1863-ban engedve báró Vay Miklós egyházkerületi főgondnok meghivásának, a sárospataki főiskola jogtanára lett és mint ilyen a jog összes ágaiból prelegált az ősrégi pataki főiskolában köréje sereglett nagyszámu tanitványoknak. 28 évi működés után 1891-ben ragadta el őt a halál, most pedig tanitványainak, tisztelőinek hálája és kegyelete emlékoszlopot emelt sirhantjára. Az ősrégi Rákóczi-főiskola közelében, nem messze Lóránffy Zsuzsánna szobrától emelkedik a jogtudomány e kiváló előharcosának emlékoszlopa, kinek életéből akarunk egy pár érdekes reminiszcenciát elmondani.

•

Petőfi Emődivel és még több barátjával a Pilvax-kávéházban ült együtt. Es ha Petőfi barátjaival együtt volt, rendszerint papirra vetett legujabb költeményeit olvasta fel nekik. Ez alkalommal a Kutyakaparót veszi elő és felolvassa pajtásainak. Felolvasás után megkérdezi barátait, ha tetszik-e nekik? Persze nagyon tetszett az egész társaságnak, Emődynek is, csakhogy ő azt mondta, hogy ő már olvasta, vagy hallotta ezt valahol.

Petőfit egy kicsit bántotta e megjegyzés, még azt hiszik, hogy plagizálta valahonnan és oda vágja Emődynek „hadd halljam nó.“ Es Emődy abban a pillanatban rákezdi és elejétől végig elrecitálja a 8-as sorokból álló 12 strófás költeményt. Az igaz, hogy egy kis változtatással, amennyiben Petőfi igy olvasta fel:

„A kis szobán hosszu, vékony asztal
Nyujtja magát végig.
Feldöléstől erőtlen lábai
Már csak alig védik“ . . .

Emődy pedig igy recitálta:

„A kis szobán hosszu, vékony asztal
Nyujtózkodik végig,
Feldöléstől erőtlen lábai
Már csak alig védik“ . . .

Petőfi az ámulattól oda volt, már-már bizonyitgatni kezdte, hogy ez igenis a saját szerzeménye, midőn kisült hogy Emődy egyszeri felolvasás után elleste az egészet és a fentemlitett változtatással szóról-szóra elrecitálta azt. Petőfi nyomban ki is korrigálta a germanizmust és ez a strófa az Emődy-féle szövegben ismeretes.

Petőfivel különben a legmeghittebb barátságban volt és a költő Uti rajzaiban (1847), mint a baráti szeretetnek legönzetlenebb példányképét mutatja be Emődyt . . . Elkisért — ugymond — Vácig Emődy Dániel. Nem tudom: egyszer fogja-e a közönség e sorokat olvasni, vagy . . . egyszer sem; de leirtam e nevet, hogy a hányszor olvassák leveleimet, lássák egyszersmind leghivebb, legönzéstelenebb és legtisztább lelkü barátom egyikének nevét is. Barátja vagyok, mert ő is barátom, de barátja vagyok még inkább azért, mert ő jellem, oly erős jellem, amilyen e gyenge korban kevés van, amilyen csak az lehet, kinek a szegénység volt dajkája és nevelője. Urak, tiszteljétek az ilyen embereket, kik kenyeret esznek, bár kalácsot ehetnének.

•

Életének legborzasztóbb pillanata Czakó Zsigmond költővel való utolsó együttléte volt. Czakót drámái tudvalevőleg a legjobb drámairók közé emelték. De az első siker után (Kalmár és tengerész, Végrendelet) drámái és tragédiái jóval gyengébbek lettek. A közönség, mely többet várt tőle, hidegebb lett, a kritika szomorubb, és ez végképp elkeseritette a különben is önmagával meghasonlott, beteg kedélyü, 27 éves ifjut. Eddigi müveinél jobbat akarván teremteni, megirta *János lovag* cimü történeti tárgyu müvét.

Csengerynél voltak egyszer éppen együtt. Az este került volna pedig a Nemzeti Szinházban *János lovag* szinre. Barátjai azonban nem találták oly kitünőnek müvét, mi valósággal kétségbe ejtette a szegény, idealizmussal telt költőt. Éppen a feketét fogyasztották, midőn a keserüséggel telt busuló költőnek Csengery azt mondja:

— Nézd, éppen emitt van a két pisztoly.

Czakó kezébe vette az egyiket meg-megnézi és szájába teszi. Csengery megrémülten kiált „mit akarsz, töltve van!“ és pisztolya után kap. Csakhogy már késő volt, abban a pillanatban Czakó elsüti a pisztolyát. Még csettint egyet a kezével, jelezvén, hogy most már legalább vége van.

Czakó öngyilkosságának ez a részlete eddig nem volt ismeretes, sőt az öngyilkosság helyét a *Pesti Hirlap* szerkesztőségébe helyezik, Emődy saját elbeszélése azonban az esemény szinhelyét is nyilvánvalóan állapitja meg.

•

Szóval, tollal és karddal vett részt Emődy dicső szabadságharcunkban. *Dembinszky* Henrik a lengyel Xenophon, függetlenségi harcunknak kiváló generálisa a 1831-ik szomoru végü lengyel forradalom után Párisban élt emigrációban. Itt ismerkedett meg vele gróf Teleki László, a később oly gyászos véget ért hazafi, 48—49-ben pedig hazánknak franciaországi követe. Teleky ajánlatára 1849 elején Kossuth Lajos, mint a honvédelmi bizottmány elnöke, felajánlotta Dembinszkynek a válságos körü mények közé jutott felső-tiszai és közép-magyarországi honvédhadsereg fővezérletét. Dembinszky habozás nélkül fogadta el az ajánlatot és menten Debrecenbe siet, melynek piacán francia nyelven Emődy üdvözölte őt.

•

Nyelvismerete különben is óriási mérvü volt. Ismerte a klasszikus és a modern nyelveket egyaránt. Beszélt latinul, görögül, a biblia nyelvén héberül, franciául, angolul, olaszul, németül, lengyelül stb. Mikor lengyel testvéreink 1886-ban Sátoralja-Ujhelyt látogatták meg, Emődy üdvözölte őket rögtönzött beszéddel.

Nyelvismeretét jellemzi, hogy egyszer, midőn Emődy a sárospataki főiskola könyvtárában ült, éppen Macaulayt olvasgatta fennhangon, abban a pillanatban egy angol egyetemi professzor, — ki éppen a hires ősrégi pataki főiskolát látogatta meg — lépett a terembe és „szervusz honfitárs“ szavakkal üdvözölte őt. Oly angolos kiejtéssel olvasta Macaulayt, hogy az ánglius, honfitársának hitte őt.

A tudománynak ez az apostola, a jogtudománynak kiváló előharcosa, ott nyugszik a sárospataki temetőben A tisztelet, a szeretet és tanitványainak hálája emlékoszlopot is emelt sirhantja fölé. Vándor, ha utad a Bodrog lassan hömpölygő hullámai felé visz, állj meg itt egy pillanatra!

Székely Áron.

Sárospatak, junius 29.

A sárospataki főiskola hires jogtanárának, *Emődy* Dánielnek sirja fölé a hálás tanitványok és tisztviselők szürke gránitkövet emeltek. A sirkövet *Kun* Bertalan ref. püspök és számos előkelőség, nagy közönség jelenlétében ünnepélyesen állitották fel. A főiskolai ifjuság gyászdalokat énekelt. Dr. *Meczner* Sándor jogi dékán pedig kegyeletes beszéddel ujitotta fel *Emődy* Dániel emlékezetét. Az emlékünnepen ott voltak Emődy gyermekei és rokonsága is.

A budai Rózsadomb.

Budapest, junius 29.

A budai Rózsadomb déli lejtőjén az utolsó években egy a balparti közönség által alig ismert nagy villanegyed épült, amely ha fényben nem is versekedhetik az Andrássy-ut mellékutcáiban levő villanegyeddel, de a közegészség tekintetében épp oly fontos missziót teljesit, mint amaz. A rózsadombi villanegyed a bécsi Cottage-Viertel mintájára épült tisztviselő-telep és a pesti oldalon, az Üllői-ut végén a kőbányai szállásokhoz nagyon is közel lévő régi tisztviselő-teleptől eltekintve hasonlithatlanul szebb és — egészségesebb — fekvésétől abban különbözik, hogy a főváros támogatása nélkül az ott lakó tanárok, birák, tanitók, miniszteri, városi, vasuti és Ganz-gyári hivatalnokok önerejéből épült ki. A filoxera által elpusztult szőlők helyén kezdetben egyszerü, most már diszesebb emeletes lakházak emelkednek a Rózsadomb e részén, mindegyik kert közepén áll, az egyes parcellák 400—500 □-öl területtel, némelyek ennél is nagyobbal birnak. A pesti ember a Rózsadombnak csakis a Margit-hid budai hidfőjénél a Császár- és Lukács ürdő fölött meredeken emelkedő és nehezen hozzáférhető részét ismeri és csodálkozik, hogy juthatni fel a boldogult királyné által is ismételten meglátogatott remek kilátásu Wagner-villa oszlopcsarnokába és a mögötte lévő Gülbaba sirjához? Mióta itt a pesti oldalról szintén látható Alpár-féle és a Neuschlosz Ödön és Marcel-féle nagyobb villák épültek, a főváros a Császárfürdőtől felvezető meredek Niedermayer-, Mecset- és Apostol-utcák rendezését megkezdette, ellenben a közvetlenül a Margit-hid mellől a Rózsadombra kevesebb emelkedéssel felvezető *Margit-utca és Zárda-utca régen tervezett és elvben minden fórum által* jóváhagyott szerpentin-ut kiépitését még mindig halogatja.

Hasonlóképpen áll az ügy a Rózsadomb harmadik feljáró utcájával a *Margit-körut és Oszlop-utcától az orsz. statisztikai hivatal és a báró Bánffy villája mögött a Rózsadombra felvezető Mész-utcával.* A székesfővárosi középitési bizottság nemrég ez utca ideiglenes rendezésének kérdésével foglalkozott. E rendezést ujabban a II. kerületi választmány is megsürgette, a Mész-utcai háztulajdonosok pedig ismételten kérelmezték. Az országos központi statisztikai hivatal Oszlop-utcai palotájától a Bimbó-utcától elágazólag a budai lövőházig vezető Mész-utcának *ez idő szerint két szakasza van megnyitva, de az egyik szakasztól a másik szakaszhoz közvetlenül hozzáférni nem lehet.* A Mész-utca az egyetlen és legrövidebb utvonal, mely a budai Margit-köruttól a télen-nyáron lakott alsó rózsadombi villanegyeden keresztül egyrészt a budapesti lövésztársaság házához és parkjához, valamint a nemrég sport- és játszótér gyanánt megnyilt Marcibányi-parkhoz, másrészt a villákkal beépült szemlőhegyi plateauhoz elvezet.

A mérnöki hivatalnak a közmunkatanács által évekkel ezelőtt jóváhagyott eredeti szabályozási terve szerint a Mész-utca még meg nem nyitott összekötő része nagy szélességben volna kiépitendő, „de az erre szükséges terület — mondja a hivatalos jelentés — még nem áll rendelkezésre.“

A szükséges — egészben csak néhány száz □ métert kitevő — utterület tehát kisajátitás utján és pedig minél előbb meg volna szerzendő, minthogy minél tovább halasztják a megváltást, annál magasabbak lesznek a telkek árai.

Addig is azonban legalább a Rét-utca, melynek rendezése nemrég szintén elhatároztatott — a Mész-utcának keresztültörése mellett — az Aranka-utcával ideiglenesen volna összekötendő, hogy legalább a legszükségesebb forgalom lebonyolittathassék és a Lövőház (Nagy-Rókus) utcában ujonnan megnyitott iskola a Rózsadomb, Szemlőhegy és Törökvészen lakó iskolásgyermekek által — akik részére ezen uj iskola mult őszszel létesitetett — tényleg látogatható is legyen.

A városi tanács az utolsó években sokat tett a Rózsadomb déli részéért; a nemrég — sajnos nagyon korán elhunyt — *Del Medico* Ágoston főv. biz. tag és főlövészmester sok évi fáradozásának köszönhető, hogy a Rózsadomb és Rókushegy között gyönyörüen fekvő Lövöldevölgy nagyobbrészt parkirozva és a Marcibányi-tér közepén a Lövölde előtt a főváros legtágasabb és rendezettebb ifjusági játszótere és sportparkja létesült s minden nagyobb zaj nélkül egy pár héttel ezelőtt a játékot kedvelő fiatalságnak át is adatott.

A ma még a Ganz-gyár igazgatósági épülete előtt mint zsákutca végződő Lövőház (Nagy-Rókus)-utca is — a főváros egyik legszebb és legárnyékosabb avenueje — valahára szintén, egy már minden technikai részletekben kidolgozott és költségvetésileg is fedezett terv alapján — a Lövőházig megnyitva és ugyanotta Mész- és Aranka-utcával összekötve lesz. Az Oszlop-utcának kiszélesitése és a kis Rókus-utcával annak a pavillon stylben épült és a magy. kir. földmivelésügyi minisztérium „növénytermelő kisérleti állomás“ házcsoportjaival való összekötésén, melyek már rég kiépültek s az egész környék diszére szolgálnak — szintén már dolgoznak. Ezen uj intézeteknek átellenében a kis Rókus-utca és a Margit-körut sarkán fekvő budai légszeszgyárak eltávolitása is csak már a legrövidebb idő kérdése. Most tehát még csak az volna hátra, hogy a rég tervezett villamos vasuti összeköttetés a Rózsadombbal végre létrejöjjön. Erre van is remény, minthogy a kereskedelemügyi miniszter a budai Margithidfőtől a Margit-zárda és Aranka-utcákon keresztül a Rózsadomb, Szemlőhegy- és Törökvészdombok gerincén egész Hidegkutig kiépitendő vonalra esetleg közvetve a már meglévő lipótmezei (Hüvösvölgy)-i közuti vasuthoz való csatlakozással az előzetes engedélyt a legutolsó hivatalos lap szerint most már egy komolyan veendő előengedélyesnek, t. i. egyik ismert nevü mérnöknek és politeknikumi tanárnak megadta.

Ezek után remélhető, hogy a Rózsadomb a közeli jövőben azzá változik át, amire a drezdai Weisse-Hirsch-Blasewitzi telephez meglepően hasonló gyönyörü fekvésénél s közeségénél fogva hivatva van: „a főváros legszebb villanegyedévé“.

Szekula Gyula.

FŐVÁROS.

(*) **A főpolgármester nyaralása.** *Márkus* József főpolgármester hat heti szabadságidőre elutazott Budapestről. Egyelőre Lussin-Piccoloban tölt néhány napot.

(*) **A villamos városi vasut nyugdijintézete.** A budapesti villamos városi vasut részvény-társaság elkészitette a hivatalnokai és alkalmazottai számára alapitott nyugdijintézetének az alapszabályait s beterjesztette a tanácshoz, hozzájárulás és a belügyminiszterhez való tőlterjesztés végett. Amint értesülünk, a tanácsnak semmi kifogása sem lehet az alapszabálytervezet ellen s a legközelebbi ülésén foglalkozik vele, amikor dönteni fog azon is, hogy milyen állást foglaljon el az alapszabályok utolsó pontjával szemben, amely azt foglalja magában, hogy a vasutnak a főváros részéről történő beválása, vagy az engedélyidő lejárta alkalmával az alapszabályokban meghatározott összes olyan jogok és kötelességek, amelyek eddig a vasut-társaságot illették, a székesfőváros közönségére, illetőleg a jogutódra szállnak át.

— **A totalizatőr a szegényeknek.** A Magyar Lovaregyesület igazgatósága ma 70.743 korona 50 fillért küldött be a székesfőváros tanácsához a szegényalap javára, mint olyan összeget, amelyet 16 százalékos levonás cimén, szerződésileg köteles beszolgáltatni. Ebből 67.993 korona 50 fillér a totalizatőr után foly be, 2750 korona pedig a bookmakerek helypénzilletékéből.

SZINHÁZ. ZENE.

** **Népszinház.** A *Népszinház*ban ma este *Komlóssy* Emma vendégszerepelt *A piros bugyelláris* Török bíróné szerepében. A kisasszonyt, aki a kolozsvári *Nemzeti Szinház*nak volt primadonnája, az a hir előzte meg, hogy különösen a népszinmű az, amelyben nagyobb hivatás vár reá. Hát rövidesen megmondhatjuk róla, hogy talentuma — nem fogja feltámasztani a hanyatlásnak indult népszinművet, sőt, hogy stilszerüen beszéljünk, gyönge válla meg nem birja azt sem, hogy a szérüből a meglevőt kihuzza. *Komlóssy* kisasszony rokonszenves egyéniségü kis szinésznő s mióta a *Vigszinház* segéd-ensemblejából kiszakadt, sokat haladt és fejlődött, de a népszinműiessége nem a lelkéből fakad és a paraszt-sablonokon tul nem igen bir szárnyalni. Hangja is gyöngécske, — szóval a vidéki primadonna szinvonalán felül nem emelkedik. Az ifju vendégmüvésznőt egyébiránt nagy melegséggel fogadták. (*M—s.*)

** **Fővárosi Nyári Szinkör.** A *Fővárosi Nyári Szinkör* diceséretet érdemel mai magyar klasszikus estéjéért. *Vörösmarty: Csongor és Tündé*jét adta elő ambicióra valló, összevágó előadásban, amelyben *Klenovits* Csongorja erős müvészi egyéniségről tanuskodott. Sok gyöngéd finomság volt *Tóth* Ilonka Tündéjében. Az előadást a Rákosi Szidi-féle szinésziskola egy nagyon tehetséges végzett növendékének, *Vay* Dánielnek a fellépése tette érdekessé, aki a tudós szerepében igazi tehetségből fakadt, jól átgondolt alakitást nyujtott. Meglepő szinpadi rutinje, kifejező organuma is lelkes elismerésben részesült. Bájos kis Ilma volt *Szentmiklóssy* Irén, aki kedves közvetlenségével tett szép hatást. Pompás volt *Krémer* Balga szerepében; rutinált müvész, aki a legjobb fajta komikai müvészek közül való. Az előadásnak telt ház tapsolt.

** **Hegyi Aranka szinésziskolájának vizsgálati előadása.** A *Vigszinház*ban ma délután volt *Hegyi* Aranka szinészikolájának első vizsgálati előadása. Ami az első pillanatban szemünkbe ötlik a fiatal szinésziskolásokon, az, hogy az illusztris müvésznő a szinpadi pedagógia terén azt a finom, diskrét játékmodort, azt az egyszerü bájt és hamisitatlan természetességet igyekszik átoltani növendékeibe, mely az ő saját müvészi egyéniségét jellemzi. Az egyes növendékek tehetségének a méreteitől függ aztán, hogy mennyire képesek a kitünő mesternő egyéniségének a kvalitásait magukba felszivni. Az iskola énekes növendékei egy kis hangversenyben mutatkoztak be s dicsérettel emlitjük meg, hogy az előadott énekszámok közt többségben volt a klasszikus zene. *Sugár* Jolán, aki az énekszakmában ma bemutatkozott növendékek közt a legkiválóbb, sok finom árnyalással és érzéssel énekelte Margit ének-áriáját *Faust*ból s ügyes pointirozással adta elő Adél 3-ik felvonásbeli kupléját a *Denevér*ből. Szépen csengő magas baritonja van *Neumann* Sándornak, akiből jó énekest lehet nevelni. A *Nebántsvirág* első felvonásában *Sugár* Jolán, akit már emlitettünk, temperamentumosan játszotta Deniset. A férfi növendékek közül figyelmet érdemelnek *Vitéz*, *Vágó* és *Mészáros*. A drámai szakon az iskola igazi starját, *Bokross* Mariskát láttuk ujra, akiről már egy előbbi alkalommal megmondtuk, hogy azok közé tartozik, akiknek igazi hivatásuk a szinpad. Ebben a leánykában valami mesterkéletlen báj van, a mely megkapja az embert s játékában, mint az igazi tehetségeknél rendesen, a belső ösztön gyakran olyanokat sugall neki, aminőket csak a tudás és a routine szokott megadni. A *Virágfakadás*ban játszotta a szerelmes kis leányt megennivaló kedvességgel. A kis vigjátékban még egy *Bokross* nevü fiucskát láttunk, aki kész aprócska szinész s olyan hetyke biztossággal izeg-mozog a szinpadon, mintha rajta született volna. Ha ösesse lenne *Bokross* kisasszonynak, ez azt bizonyitaná hogy a szinésztalentum benne van a familiában. S elénkbe került a *Murai* kis vigjátékában még egy érdekes kis növendék, *Csatai* Janka, a — *Csatai* Zsófi leánya. Szakasztott az anyja egyénisége, persze most még csak embrióban; ugyanaz a jóizüen kiélezett komikum árad belőle, mely édes anyját ellentálíhatatlanná tette a szinpadon. Hogy az elhunyt kitünő komika milyen mélyen belevéste emlékét a közönség szivébe, semmi sem bizonyitja jobban mint az, hogy a leánykáját minden kilépésénél meleg tapsokkal fogadták. De sok tapsot kaptak a többiek is és különösen a kitünő mesternő maga, aki növendékei élén többször jelent meg a lámpák előtt. Az iskolának holnap lesz a második előadása.

(*M—s.*)

** **Záró-előadás a Népszinházban.** Holnap, vasárnap lesz a Népszinháznak a nyári szünet előtt utolsó előadása. Szinrekerül a *Lili*, a cimszerepben *Hegyi* Arankával, ki ez utolsó előadáson bucsuzik el a közönségtől. A bucsuelőadásban résztvesznek még: *Szirmai* Imre (Plinchard), *Szabó* Antal (Bouzincourt), *Sipossné* (Bouzincourtné), *Szerdahelyi* Ferenc (De la Grange-Batelière) *Kovács* Mihály (Sainte-Hypothèse), *Horváth* Vince (Bompard), *Raskó* (Réné), *Vidorné* (Victorine). Az előadás végén, nyilt szinen, megtartják a szokásos évzáró záporpróbát, mely a Népszinház közönségének mindig egyik kedvelt látványossága. Az uj szezon — két havi szünet után — szeptember elsején kezdődik.

** **Ujdonságok a Budai Szinkörben.** A budai szinkör igazgatósága megszerezte előadásra Bertou-Simon szenzációs sikerü szinmüvét, a *Zazát*. A darab a jövő hónap első felében fog szinre kerülni, minden valószinüség szerint *Márkus* Emiliával a cimszerepben. A Zaza próbáival egyidejüleg *Faragó* Jenő és *Márkus* Géza aktuálitásokban gazdag látványos operettejéből a *Budapest szépé*ből is megkezdődtek a próbák. Az igazgatóság nagy fénynyel állitja ki mind a két darabot, amelyek az idei szezon szenzációi lesznek.

** **A Vigszinház szinésziskolájának** másodéves növendékei, *Dévai* Janka énektanárnőjük és *Rónaszéki* Gusztáv tanárjuk vezetésével tegnap adtak számot ez évi haladásukról. *A szerelmi varázsital* operettben *Hajós* Elza és *Révész* Helén sokatigérő tehetségeknek bizonyultak, *Gyárfás* Dezső mint kész kómikus mutatkozott be. Zajos tapsokat kapott egy csinos megjelenésü fiatal leány *Révész* Ilonka, aki a „csipkeszoknyáról“ szóló dalt adta elő sok finomsággal. Az énekes növendékek *Dévai* Jankának, ennek a kitünő mesternőnek a tanitványai. Gondos kezét, finom izlését s a

hangképzésben való erősségét örömmel ösmertük föl növendékein. *Rónaszéki* Gusztávnak egy bohózat keretében *Ács* József, *Kapossi* Irén, *Váradi* Jolán és *Gyárfás* Dezső szereztek dicsérő elismerést.

** **Prielle Kornélia ifjusága.** A *Nemzeti Szinház* örökifju nagymamája kedves megemlékezést irt a *Vasárnapi Ujság* ma mejelenő számába, amelyben első sikereire pillant vissza. Erdélyben szerte ünnepelték már akkor (1843-ban) s Pest előtt Nagy-Szeben volt utolsó állomása.

. . . Elmentem Pestre — irja Prielle Kornélia — Emlékezem, hogy aggódtak értem, meg a velem volt kis Hilla nővéremért azok a jó szebeniek. Hogy elhalmozták a kocsist szivarral, ajándékkal, csakhogy vigyázzon reánk, a két gyermekre. Mert azok voltunk mindaketten s ma is csodálom, hogy nem törődtem az ut viszontagságaival s fel se vettem, hogy egy egész héten át a postakocsi lett az én kis lakásom. Mentem, mert biztatott a remény és csalogatott a jövő . . . December 16-án érkeztem Pestre. Mily boldog voltam, hogy végre itt lehetek a fővárosban és szinről-szinre láthattam az annyiszor emlegetett nagy müvészeket. Alig tudtam bevárni az estét, mikor Lendvay Márton jétalomjátékául „Don Cesar de Bazan"-t adták. S milyen szépnek tetszett előttem az a kőszinház, melyről oly sokat beszéltek nekem, ott a vidéken. Mint dobogott a szivem, mikor ott a vasrács mögött, az arkádok alatt befordultam a fákkal beültetett udvarra, hogy fölkeressem az igazgatót, Bartay Edét. Mennyire jól esett nekem biztató szava, hogy majd kapok uj szerepeket, miket még Kilényi bácsinál sem játsztam. Ugy tetszett nekem, elértem boldogságom netovábbját. És el is határoztam, hisz alig voltam négy éve szinésznő: no most fogok csak igazán tanulni. Példányképül ott lebegett előttem az annyiszor emlegetett Lendvayné (Hivatal Aniko). De — bevalljam-e? — nekem nem tetszett. Épp ugy, mint Déryné sem tudott meghóditani modorosságával, attitudejeivel, Lendvayné sem tudott elragadni. Szó sincs róla volt benne temperamentum de semmi természetesség, közvetlen egyszerüség. Szavalata is inkább hadarásnak illett be. A mellett játékában folyton ismételte magát. Az ujjongó örömet mindig akképp fejezte ki, hogy fel és alá futkosott a szinpadon és felemelt kezeivel a madár röptét utánozta, terc-triolokban skáláztatva hangját. Mikor először láttam ezt, engem is megkapott, de aztán, mikor folyton ujra ezzel állott elő, többé nem tudtam csódálni. Jól esett az én lelkemnek, hogy Fáncsy, a főrendező is nekem adott igazat és szinte lebeszélt, hogy ne nézzem meg Lendvaynét *Romeo és Juliá*ban, mert még talán utánoznám. A később odakerült Komlóssy Ida, bármennyire ünnepelték, inkább szellemével, mint játékával hatott. Beszédében volt valami vontatottság, szavalata pedig monotonnak tetszett. Lehet, hogy ez a néhány őszinte kritikai szó talán elüt mások emlékétől, de jól tudom, hogy nézeteimmel nem állok egyedül, sőt már akkor is megirta mindezt az „Életképek". Csupán Laborfalvi Róza volt az, a kit mindjárt megszerettem s ki egyszerü, természetes játékával magával ragadott. Mégis hiába volt meg az én különvéleményem, ugy féltem az első fellépéstől. De Szigligeti biztatgatott, hogy abban játszszam, miben ő is látott és akkor majd csak könnyebben megy minden. S ugy is történt. Az a nyelves kis szobaleány, a hamiskás Lizi, aki ott incseleg az ő Jancsijával, megtetszett a pestieknek is. (December 10.) Hja! akkor még nótáztam is és az én kis filigrán hangommal oly pajkosan énekelgettem:

Jöszte ablakodra, kedves,
Minden csendes, nyugszik már . . .
A kisértet és szerelmes
Ide s tova jár . . .

Még ez is hatott. S könnyü volt pótolnom De Cau Mimit, a szoubrette-t, kiről, mikor megvált a szinháztól, azt irták a lapok, hogy Olaszországba utazott. . . . Hogy miben játsztam? Annyi bizonyos, hogy egy év alatt, mig a szinház tagja voltam, 87 estén át játszottam, sokat először és gyakran oly szerepekben, miket rám oktrojáltak. A kritika — akkor a Frankenburg „Életképek"-je volt a tekintély — eleinte nem fogadott szivesen. Rám olvasta, hogy szórakozott vagyok, de aztán, mikor már elmult a lámpalázam, annál melegebben irt rólam; sőt gyakran okolták az igazgatóságot, hogy miért nem adnak szobaleány-szerepeket Egressy Gábornénak s játszatnának velem inkább nagyobb szerepeket. Utóbb lépten-nyomon Komlóssy Idával hasonlitgattak össze s milyen büszke voltam én akkor, mikor elibe is helyeztek. Mikor aztán az „Egy pohár vizben" Komlóssy Ida a királynét adta, nekem pedig Abigailt kellett játszanom, már a legnagyobb határozottsággal kimondták, hogy mennyivel egyszerübb, mennyivel természetesebb a játékom, mint Komlóssyé. Mily jól esett ez mind nekem. Ugy éreztem, hogy még többet is fogok elérhetni. Mikor aztán eljátsztam Luizát „Lorenzino"-ban, azt irták, csak iparkodjam, egyéb ajánlatos tulajdonságaim következtében igen használható tagja leszek a Nemzeti Szinháznak. De nem ugy történt. November 2-ikán már azt mondta a rendező, ott a lámpák előtt „A szökött szinész és katona" előadásakor, mint ezt annak idején a lapok is kifigurázták, hogy szerencséje van jelenteni megbetegedésemet és november 8-ikán már tényleg utolszor játszottam . . . Letelt az éves szerződésem, elmentem vidékre, hogy folytassam vándorlásaimat.

** **T. Hadrik Anna**, a budai Nyári Szinház kiváló drámai primadonnája, julius 2-án lép föl először *Sudermann Otthon*-ában. — *Makó* szinre akarja hozni *Tolstoj*nak *Sötétség hatalma* cimü drámáját is, amelynek a fő női szerepét *Hadrik* Anna játszaná.

** **A Városligeti Szinkörben** holnap, vasárnap délután 4 órakor fél helyárakkal *Othelló* kerül szinre, *Feld* Irén és *Bakó* Lászlóval a főszerepekben. Este rendes helyárakkal az *Ócska brigadéros* kerül szinre. Az esti előadás kezdete 8 órakor.

** **Uj eredeti operette.** Miss Zsocké cimmel uj eredeti operette megzenésitését fejezte be Fodor Bernát, a Magyar Szinház karnagya. Az operette szövegét *Révész* Ferenc és *Hoskó* István irták. A turféletből meritették a darab tárgyát.

** **Vizsgálati hangverseny.** A *Szautner* Zsigmond jeles vezetése alatt álló *Budai Zeneakadémia* ma délelőtt 10 órakor tartotta 23-ik évfolyamának *vizsgálati hangversenyét.* A 19 számból álló müsor legkiválóbb darabja volt *Weinek* Ilka IV. éves éneknövendék énekelőadása, aki *Tosti*nak „Vorrei morir" szerzeményét adta elő müvészi tudással és meleg érzéssel telt alt hangon. Szépen énekelte magyar dalait *Sternád* Vilma. Ügyesen hegedült *Stichleitner* Jenő, kit zongorán nővére, *Stichleitner* Piroska kisért.

** **A Burgszinház nyári szünete.** A *bécsi* Burgszinház holnap fejezi be ezidei évadját és havi nyári szünetet tart.

** **Szinházi müsorok.** *A Kisfaludy-Szinházban.* Kedden: *Makrancos hölgy* (Egressy Ákos felléptével). Szerdán: *Dolovai nábob leánya.* (Diszelőadás a zenetanárok orsz. kongresszusa tiszteletére.) Csütörtökön: *Otthon.* (Tordai Etel jutalomjátéka.) Pénteken: Szünet. Szombaton: *Lili.* Vasárnap délután: *Uj Szulamit.* Este: *Betyár kendője.* (A III. ker. kereskedő- és iparos-ifjak javára.)

A Fővárosi Nyári Szinházban. Hétfőn: *Cyrano de Bergerac.* Kedden: *Otthon.* Szerdán: *Troudabour.* Csütörtökön: *Államtitkár.* Pénteken: *Görög rabszolga.* Szombaton: Ugyanaz. Vasárnap délután: *Három testőr.* Este: *Gyimesi vadvirág.*

Nyilttér.

Szembeteg köszönete.

Három év óta teljesen munkaképtelen voltam, mivel bal szememre 8 év óta, a jobbra pedig 1 év óta megvoltam vakulva. Miután sok helyt hasztalanul kerestem segitséget, a **V., Mérleg-utca 6. sz. a.** létező gyógyintézetben **indiai gyógyszerekkel** kezeltettem magam. Első hét mulva már képes voltam egész egyedül minden kiséret nélkül fenti intézetbe feljárni. A következő 8 nap mulva már irni és olvasni is tudtam.

Weiler Alajosné
VIII., Kemény Zsigmond-utca 11. sz.

VÉRGYÓGYITÁS HEMOPATIA

Ezen uj eredeti gyógymód rendkivüli sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asthma, sziv-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bőrbajoknál.** Biztos védelem **szélhüdés és elmezavar** ellen. 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapitójának és **egyedüli** képviselőjének

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvostrnak (Hemopata) rendelőintézete van

Budapest, V. ker., Váci-körut 18. szám alatt.

Rendelés naponta 9—1-ig és 3—6-ig. Dijazott levélre válaszol.

Betegeket intézeten kivül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

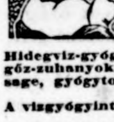

Julius 1-én nyilik meg az uj hidegvizgyógyintézet a Szt.-Lukácsfürdőben.

Hidegviz-gyógykezelés, hőlégfürdők, hideg-, meleg- és gőz-zuhanyok, villamos iv- és izzó-lámpa-fényfürdők, massage, gyógytornászat, nap- és légfürdők. Állandó orvos-felügyelet.

A vizgyógyintézettel együtt használható a nagy gyógyvizuszoda is.

A berendezés tökéletessége és szépsége a legmagasabb igényeknek megfelel.

Délután 5—7-ig dijmentesen megtekinthető.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT.

.˙. **Regatta a Tiszán.** Ma tartotta Szegeden a tiszai regatta szövetség országos versenyét. A budapesti *nemzeti hajós egylet* első lett a négy evezősben, a *skiffben* és a nyolcevezősben. A többi első dijat az *aradi* hajós egylet vitte el.

.˙. **A „Rambler" match.** A tavaszi szezon utolsó nemzetközi football-mérkőzése *vasárnap* délután 1/2 6 órakor veszi kezdetét a csömöri-uti versenypályán. A birói szerepet *Pösztinger* Nándor, az Ó-Budai Tornaegyesület kapitánya vállalta el. A bécsi Ramblerekkel, a kebelébe tartozó egyesületek (I. Vienna, Cricketter, W. A. C., W. F. C. 1898.) számos tagja jön Budapestre az érdekesnek igérkező mérkőzés megtekintésére. A mérkőzés szinhelyére a rendes zuglói kocsik fognak nagyobb számban közlekedni.

.˙. **Karlsbadi lóversenyek.** A karlsbadi meeting mai első napja szép közönség, nagyobbára fürdővendégek jelenlétében folyt le. Az egyes futamokban, amint a programmból előre látható volt, csak igen kevés ló indult, mindazonáltal elég szép és változatos sportot nyujtott a mai versenynap. A kétéves nyeretlenek versenyében *Count Moritz*, a Milne-istálló nagyratartott kétévese mutatkozott be, de bár megnyerte a versenyt, kiváló képességről nem tett tanuságot, győzelmét csak küzdelem után tudta a szintén most bemutatkozott *Macca* és a rossz formát mutatott *Getrost* ellen kivivni. A nap többi futama közül a Hirschensprung-akadályversenyt meglepetésre *Senator II.* nyerte *Vértes* és *Pavolin* ellen. Érdekes lefolyásu volt a Stadtparki-dij, melyben 2 német nagyratartott ló is résztvett, de mindkettő helyezetlenül futott. Győztes lett a már jó formát mutatott *Mayor*, *Helene* és *Vestal Virgin* ellen.

A részletes eredmény a következő:

I. **Nyeretlen kétévesek versenye.** Dij 3000 korona. Távolság 1000 méter. Br. Üchtritz Zsigmond **Count Moritz**-ja (Taral) első. Br. Springer G. Macca-ja (Gray) második. Dreher A. Getrost-ja (Jones) harmadik. Azután: Arlesienne, Kronenthaler. Totalizatőr: 10 : 19. Helyrefogadások: 50 : 80. 50 : 165.

II. **Eladóverseny.** Dij 2000 korona. Távolság 1600 méter. Mauthner V. **Waterloo**-ja (Adams) első. Szemere V. Melfitano-ja (Cleminson) második. Königswarter H. Bakator-ja (Wilton) harmadik. Totalizatőr: 10 : 41.

III. **Nyeretlenek versenye.** Dij 2000 korona. Távolság 1100 méter. Péchy A. **Rózsa Lili**-je (Taral) első. Br. Springer G. Gaffe-je (Gray) második. Totalizatőr: 10 : 19.

IV. **Handikap.** Dij 3000 korona, távolság 1300 méter. Krausz L. **Maestro-ja** (Slack) első, Dreher Dogma-ja (Jones) második, báró Springer Florestan (Gray) harmadik, azután Cap Martin, Trubia. Totalizatőr: 10 : 28. Helyrefogadások: 50 : 68, 50 : 70

V. **Hirschensprung akadályverseny.** Dij 10000 korona. Távolság 5600 méter. Ferenc József Braganzai herceg **Senator II**-je (Huxtable) első. Dittl-Wehrberg Vértes-e (Wheeler) második, Mr. White Pavolin-ja (Slinn) harmadik, azután Suada, Facios. Totalizatőr: 10 : 85. Helyrefogadás: 50 : 163, 50 : 85.

VI. **Stadtparki dij.** Dij 3000 korona. Távolság 1100 méter. Báró Springer G. **Mayor** (Adams) első, Mauthner V. Heleneje (Southey) második, Miguel Braganzai hg Vestal Virgin harmadik. Azután: Ajax, Mast, Jonak. Totalizatőr: 10 : 25. Helyrefogadások: I. 50 : 68. II. 50 : 107.

•

A mai második napon a kötelezett lovak után itélve, bizonyára már népesebb mezőnyök fognak a starthoz állani, de másrészt két igen érdekes versenyszám szerepel a programmon, az Egeri dij és a Marienbadi-dij. Különösen érdekesnek igérkezhetik a Marienbadi-dij, melyben kétéves lovak küzdhetnek idősebb lovakkal. *Haiderose* itt ismét találkozik multkori legyőzőjével *Tubercuse*vel és tekintve, hogy Haiderose azóta nagyon sokat javult, de másrészt sulya is kedvezőbb, azt hiszszük, hogy ezuttal revancheot fog venni. Helyre *Galbá*nak van esélye.

Az Egeri-dijban igen jó klasszisu lovak fognak indulni, melyek közül kimagaslik *Miss Duncan.* Multkori nagy formái mellett el se vesztheti a versenyt, mellette *Patron* és a *Dreher lovak* érdemelnek figyelmet. Német ló is vehet részt a versenyben, *Ivonne*, melynek azonban magas sulya mellett csak küloldali esélyt adhatunk. A második napon futják meg a Meierhöfeni gátversenyt, melyben jó esélylyel indul *Schneefink*, melyre *Sternbusk* lehet veszélyes ellenfél, ha jobban ugrik, mint debutjénél. A kétévesek eladóversenye jó dolognak látszik *Soubise*nak, bár az 1300 méteres távolság óvatosságra int. Talán a *Péchy lovak* jobban állják a távot.

A handicapben *Schwájdnitz*nak adjuk a legjobb esélyt, de *Duenna* is jól fog futni. Az eladóverseny kimenetelét *Royal Flush* és *Tartom* közé helyezzük.

Tipjeink a következők:

I. *Schneefink — Sternbusk.*
II. *Adams lovaglás — Péchy ist.*
III. *Miss Duncan — Patron.*
IV. *Schwajdnitz — Duenna.*
V. *Haiderose — Tubercuse — Galba.*
VI. *Royal Flush.*

.˙. **Sarajevoi versenyek.** Midőn 7 évvel ezelőtt először szólalt meg az ilidsei versenytéren a mázsálóban a harangszó, ki hitte volna, hogy ily nagy dijazásu versenyekre, a milyeneket a Lovaregylet kitüzött, oly kevés lesz az aspiráns. A mai első napon három futam állott siklovainknak rendelkezésére, köztük a 30,000 koronás Császárdij és egy 5000 koronás handicap és e három versenyben mindössze 9 ló indult, köztük 3 Rokonczy ló és 3 Orssich ló. A császár-dij természetesen *Peregrinus*nak lett zsákmánya, mig a második helyet *Esti csillag* foglalta el *Bombardier* előtt. Peregrinus nyerőnek volt jelentve. A részletes eredmény a következő:

I **Trebevics-dij.** Dij 3000 korona. Távolság 1600 méter. Gróf Orssich P. **Teuff-Teuff**ja (Gilchrist) első, gróf Orssich Csittje második, Omerovic Aga Jambe légéreja harmadik, Totalizatőr: 10 : 11.

III. **Császár-dij.** Dij 30.000 korona. Távolság 2400 méter. Rohonczy G. **Peregrinus**ja (Morgan) első, Rohonczy G. Esticsillagja második, Baltazzi A. Bombardier harmadik. Totalizatőr: 10 : 13.

V. **Sarajevo város dija.** Dij 5000 korona. Távolság 1200 méter. Rohonczy G. **Hamamelise** (Morgan) első, gróf Orssich P. Moderneje második, Pongrácz A. Clarionja harmadik. Totalizatőr: 10 : 13.

VII. **Katonatiszti akadályverseny.** Dij 3000 korona. Távolság 4800 méter. Koller E. **Chorazy II**-je első, Hoffmann Csehije második, Pongrácz A. Bötaumja harmadik. Azután Kontár, Dämon. Totalizatőr: 10 : 21.

•

A második nap programmján ugyanazok a lovak szerepelnek, melyek az első napra voltak kötelezve és igy, tekintve, hogy a lovaknak négy sikverseny áll rendelkezésükre, nagyon valószinü, hogy egykettő walkover lesz avagy pedig legtöbb ló több futamban fog kötelezettségének eleget tenni.

A napot Welter-handicap nyitja meg, mely valószinüleg az Orssich-istállónak fog jutni. A Bosna-dij a Rohonczy lovaknak lesz zsákmánya. Az ilidsei-handicapban a Rohonczy-istálónak, illetve *Szomoru*nak *Parole* lesz kemény ellenfele és Toster keze alatt nagyot kellett javulnia, ha Parole ellen akar győzelmet aratni. A vigaszversenyből a császárdij három első helyezettje ki van zárva és igy a Rohonczy-istállót *Hamamelis* fogja képviselni. A katonatiszti akadályversenyt, ha baleset nem éri, *Orssich* ló nyeri meg.

Tipjeink a következő:

I. *Orssich-istálló — Hamamelis*
II. *Rohonczy-istálló*
III. *Szomoru — Parole*
IV. *Rohonczy-istálló*
VI. *Orssich-istálló*

*** **A karlsbadi lóversenyek eredményét** a fogadó közönség a Telefon Hirmondó utján tudhatja meg leghamarabb, mert a Hirmondó kiküldött tudósitójának távirati értesitése alapján részletes tudósitást olvastat fel a versenyek eredményeiről. A lóversenyeredmények olvasására, amely fél 9 óra tájban lesz, *kétszeres riadójellel* hivja fel előfizetőinek figyelmét a beszélő ujság.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Egy kuriai biró nyugalomba vonulása.** *Kormos* Adolf kuriai biró, aki a kereskedelmi és váltótanácsnak volt a tagja — mint az *Ügyvédek Lapja* irja — beadta nyugdijaztatása iránti kérvényét.

§§ **Hét nap helyett — hat havi börtön.** Kaufmann Hermann zombori nagykereskedő két évvel ezelőtt az üzletajtaja előtt állva, látta, hogy egy rendőr egy öreg házalózsidót brutális módon akart bekisérni. Közbevetette magát az öreg ember érdekében s kérte a rendőrt, hogy ha már be is kiséri az öreget, de legalább ne ütlegelje. A rendőrben ezen közbelépésre feltámadt a hivatali tekintély s Kaufmannal is gorombáskodni kezdett. Ebből dulakodás keletkezett közöttük. A rendőr Kaufmann Hermannt feljelentette hatóság elleni erőszak büntette miatt, azt állitva, hogy Kaufmann őt megverte. A zombori törvényszék Kaufmannt az enyhitő körülmények figyelembevételével *hétnapi fogházra* itélte. Ezt az itéletet a szegedi tábla is helybenhagyta. Kaufmann felebbezésére felkerült az ügy a királyi Kuriára s itt a III. büntetőtanács Tóth Gerő biró előadása alapján megváltoztatta a két alsóbiróság itéletét s Kaufmannt hatóság elleni erőszak büntette miatt *hat havi börtönre* itélte. A kuriai itélet kihirdetése után Kaufmann halasztást kért az ügyészségtől büntetésének megkezdésére s egyuttal 10.000 forint biztositékot ajánlott fel. Az ügyészség azonban nem adott helyt kérelmének s letartóztatta. Ügyvédje, dr. *Fried* Vilmos erre felfolyamodott az igazságügyminisztériumhoz s ujból felajánlotta a 10.000 forintos óvadékot. A miniszterium helyt adott kérelmének s távirati uton utasitotta a zombori ügyészséget Kaufmann szabadlábra helyezésére. Ez tegnap — mint egy zombori távirat tudatja — meg is történt. Dr. Fried Vilmos különben Kaufmann érdekében pörujitással él.

TÁVIRATOK.

Pétervár, junius 29. A cár *Cerpicki* altábornagynak a khinai hadjáratban tett kitünő szolgálataiért a Szent Anna-rend nagykeresztjét adományozta a kardokkal.

Bukarest, junius 29. A kamara 62 szavazattal négy ellenében elfogadta az Ausztria-Magyarországgal kötött kiadatási szerződést.

Cettinje, junius 29. *Gussinjeből* ideérkezett hirek szerint tegnap a város környékén a mohamedánok megtámadták a keresztényeket, mely alkalommal *hét keresztényt megöltek* és többeket megsebesitettek. A keresztény lakosság közt nagy az izgatottság és a nyugtalanság.

Tibetiek a cárnál.

Odessza, junius 29. A tibeti követség ma egy külügyminiszteri hivatalnok kiséretében Pétervárra utazott. A követség vezetője Dordsiev láma.

A boerok harca.

Fokváros junius 29. Vagy 100 boer e hó 26-án reggel megtámadta Biesjesport állomást Victoria-Westtől délre, kifosztotta az áruraktárakat és elüzte az őrséget. A Scott ezredes parancsnoksága alatt álló vasuti őrséget Hongestklorf mellett megtámadtak.

Middelburg junius 29. Tegnap Tarkestadt mellett az angolok és egy 150 főnyi boer kommandó közt négyórás ütközet volt, melyben a boerokat északfelé elüzték és üldözték.

A khinai bonyodalom.

Peking, junius 29. *Li-Hung-Csang* Sanszi kormányzójától táviratot kapott, mely szerint a belga hittérítők megöléséről szóló hirek alaptalanok. A környék teljesen nyugodt.

London, junius 29. A *Times* jelenti Sanghaiból e hó 28-ikáról: A bennszülöttek részéről folyton érkező jelentések, amelyek szerint Tuan és Tungfusziang Mongolországban betörést szerveznek, figyelmet érdemelnek, mert bizonyos valószinüség e hirektől el nem vitatható és könnyen érthető, hogy a nevezett két személyiség befolyásának sikerülhet a tudatlan mongol tömegeket felkelésre birni azzal az igérettel, hogy Khina védtelen tartományaiban kedvükre fosztogathatnak. Egy csifui távirat azt mondja, hogy Mongolországból számos szökevény érkezik oda, akik jelentik, hogy egész Csing-King tartomány felkelésben van. A felkelők fosztogatva és gyujtogatva járják be az országot. Mukden környékén az összes községek lángokban állanak. 100 lakost megöltek. Az orosz haderő teljesen elégtelen a rend fenntartására.

Az angol hadügyi reformok.

London, junius 29. A felsőház tegnapi ülésén folytatólag tárgyalta *Bedford* hercegnek junius 24-én benyujtott határozati javaslatát, amely kimondja, hogy az ujoncoknak adott kedvezmények nem elégségesek. *Lansdowne* külügyminiszter védelmezi a kormány inditványait, amelyek különben nem véglegesek. A toborzás problémáját a legnagyobb óvatossággal és megfontolással kell megoldani. Az uj hadtest-szervezet azonban nem növeli a jelentkező ujoncok számát. *Wolseley* helyesli az uj hadtest-szervezetet, de kifogásolja az inditványok egyes pontjait. Tagadja, hogy az angol tisztek kiképzése hiányos és azt mondja, hogy az angol tisztek vizsgáit bizvást össze lehet hasonlitani a német tisztek vizsgáival. Szükségesnek tartja, hogy a katonai gyakorlatokra többet költsenek és azt mondja, hogy az angol hadsereg nagyon kicsiny. További vita után *Bedford* visszavonja inditványát, mire a tárgyalást befejezik.

A spanyolországi zavarok.

Madrid, junius 29. A szenátusban gróf *Campo* erélyesen kikelt azok ellen, akik Asturiában felgyujtottak egy templomot és azt mondta, hogy veszedelem fenyegeti a történeti emlékeket. *Veragua* tengerészeti miniszter azt válaszolta, hogy a kormány szigoru intézkedéseket tett a vandalizmus ellen.

Madrid, junius 29. A *Heraldo* azt jelenti Barcelonából, hogy a papság a pápa távirati utasitására elhatározta, hogy a jubileumot szombaton és vasárnap ünnepli meg. A liberálisok ellentüntetésre készülnek. A barcelonai egyetem rektora felszólitja a tanárokat, hogy tiltakozzanak az antiklerikális mozgalom ellen. A liberális tanárok azonban nem akarnak a fölszólitásnak engedelmeskedni.

A caricini nagy tüzvész.

Pétervár, junius 29. Caricinban eloltották a tüzet. Huszonnégy fával megrakott bárka, négy nagy és néhány kisebb fürésztelep a hozzávaló faraktárakkal elégett. Emberélet is esett áldozatul a tüznek, különösen Elesauka és Kuporosznoje külvárosokban. A kár körülbelül 5 millió rubel.

Közgazdasági táviratok.

Konstantinápoly, junius 29. A *szerb-török kereskedelmi egyezmény* tárgyában a két állam megbizottai között az összes pontokra nézve megegyezés jött létre. A szerződés megkötését három évre tervezik.

New-York, junius 29. Az értéktőzsde szilárdan indult, de az üzlet kevés volt. Az árak javultak azon vételek következtében, amelyeket a *hetedik nemzeti bankkal* összeköttetésben álló *Marquard és társa* alkuszcég baisse-kötelezettségeinek lebonyolitására kötött. Ezen müveletek nyugodtabb hangulatot keltettek, ami a könnyebb pénzállással együtt fedezésekre inditotta a baissiereket. Ezt általános áremelkedés követte és a tőzsde szilárdan zárult. Részvényforgalom 451,000 darab.

New York, junius 29. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New Yorkban helyben 8 10/16. (8.10/16). juliusra 8 58 (8.54). Októberre 7.51 (7.37). New-Orleansban helyben 8 9/16 (8.9/16). — *Petroleum:* Stand white New Yorkban 6.90 (6.90). Stand white Philadelphiában 6.85 (6.85). Rafined in Cases 7.90 (7.90). Credit Balances at Oil City 1.05 (1.05). — *Zsir:* Western steam 9.— (8 85). Rohe és Brothers 9.10 (9.—). — *Tengeri* irányzata szilárd. — Juliusra 48.— (47.3/8). Auguszt. —.— (—.—). — Szeptemberre 49.3/8. (48.5/8) *Buza* irányzata állandó. — Piros őszi helyben 72 5/8 (75.3/8). Juliusra 72.5/8 (73.1/4). Szeptemberre 72.3/8 (72.1/2). Októberre 72.3/4 (72 3/4). Dec.-re 74.1/8 (74.1/8) Gabona szállitási dija Liverpoolba 1.1/4 (1.1/4). — *Kávé:* Fair Rio 7. sz. 6 3/16 (6.1/16). Juniusra 0.— (5.10). Szeptemberre 5.25 (5.25). — *Liszt:* Spring Wheat cears 2.75 (2.75). — *Cukor:* 3.9/16 (3.9/16). — *Ón:* 28.22 (28.22). — *Rés:* 17.— (17.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, junius 29. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata állandó. — Juniusra 65.1/2 (66.—). Jul.-ra 65.1/2 (66.1/8). *Tengeri* irányzata szilárd. — Juniusra 43.3/4 (42.5/8). — *Zsir:* Juliusra 8.65 (8.60). — Szeptemberre 8.75 (8.67). — *Szalonna* short clear 8.40 (8.50). — *Sertéshus:* Juliusra 14.62 (14.55). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÖZGAZDASÁG.

Állatkiállitás Kisjenőn. Mint Kisjenőről telegrafálják, a József főherceg védnöksége alatt rendezett állatkiállitást *Vásárhelyi* László és gróf *Zselénszky* Róbert elnökök ma délelőtt nyitották meg. Negyven dijat osztottak ki. Délután lóverseny volt, 22 félvér ló futott. A fődijat Czárán testvérek nyerték.

Menetrendmódositás a győr—fehringi vonalon. Folyó évi julius 1-jétől kezdődőleg a jelenleg Szombathelyről reggel 8 óra 50 perckor Győrbe induló, illetve a Győrből Szombathelyre este 7 óra 29 perckor érkező gyorsvonatoknak forgalmát a szombathely-fehringi vonalrészre is kiterjesztik. E vonat Fehringről reggel 7 óra 12 perckor fog indulni és Győrbe, ugy mint jelenleg, délelőtt 11 órakor fog érkezni; az ellenkező irányban Győrből ugy mint jelenleg, délután 5 óra 6 perckor fog indulni és Fehringre este 8 óra 47 perckor fog érkezni. Továbbá a nevezett naptól kezdve a Győrből délelőtt 10 óra 20 perckor induló gyorsvonat Szombathelyről már délután 12 óra 31 perckor fog érkezni és onnét délután 12 óra 37 perckor fog indulni; a Fehringről délután 3 órakor induló gyorsvonat pedig Szombathelyre délután 4 óra 31 perckor fog érkezni és onnét délután 4 óra 37 perckor fog indulni.

Napirend.

Naptár. Vasárnap, junius 30. — Római katholikus: F. 5. Pál eml. — Protestáns: F. 4. Pál eml. — Görög-orosz: (junius 17.) G. 4. Manuel. — Zsidó: Tham 13. — Nap kél: 3 óra 51 perckor. — Nyugszik 7 óra 44 perckor. — Hold kél: délután 6 óra 24 perckor. — Nyugszik: reggel 2 óra 32 perckor.

A miniszterek nem fogadnak.

Nemzeti Muzeum. Természetrajzi tár nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődij mellett tekinthetők meg.

Országos Képtár és metszetkiállitás az Akadémiában délelőtt 9 órától 1-ig.

Iparmüvészeti muzeum kiállitása délelőtt 9 órától 1-ig.

Természetrajzi gyüjtemények muzeuma (Muzeum-körut 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig.

Technológiai Iparmuzeum. Nyitva délelőtt 9—12-ig.

Mezőgazdasági Muzeum d. e. 9—1-ig.

Földtani Intézet muzeuma (Stefánia ut 14.) nyitva délelőtt 10 órától délután 1 óráig.

Közlekedési Muzeum a Városligetben nyitva 9—12-ig.

Az Akademia Goethe-szobája zárva.

Muzeumi könyvtár zárva.

Akadémiai könyvtár zárva.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3—8-ig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körut 32. szám alatt.

SPECIALISTA

sérvkötőkben! **Keleti J. orthopädiai müintézete** ajánlja minden **sérvben szenvedőnek** a legujabb és modern szerkezetü 1900. évben cs. és kir. **szabadalmazott sérvkötőjét.** Nem csuszik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkivül kitünő fekvése által felülmul minden más gyártmányt.

Arak:	Egyoldalu	Kétoldalu
	12 korona.	24 korona.

Gyáraimban **teljes jótállás** mellett készülnek, továbbá: **járó- és támgépek, müfüzők ferdénnöttek** részére és **scoliosis-nál Hessing** rendszere szerint. **Mülábak és kezek, haskötők, köldöksérvkötők, görcsér-harisnyák** stb. stb.

Illusztrált árjegyzéket titoktartás mellett ingyen küld szét:

KELETI J. orvos-sebészeti mü- és kötszer-gyára (alap. 1878.)

Bpest, IV., Koronaherceg-utca 17 c.

Gyár: Központi városház.

Kéretik a czimre jól ügyelni.

12 korona rendelésnél bérmentve. Meg nem felelő készséggel kicseréltetik.

VIGSZINHÁZ.

Vasárnap, 1901. junius hó 30-án.
Délután 3 órakor, mérsékelt helyárakkal:
Hegyi Aranka szinésziskolájának vizsgálati előadása.

I.
A cigánybáró.
II.
Váljunk el
vigjáték második felvonása.
III.
A lengyelek fehér asszonya.
Irta: Jókai Mór.
Végül:
A kis szökevény.
Az 1-ső és 2-ik felvonás főbb jelenetei.

Este:
Csak párosan!
Bohózat 3 felvonásban. Irták: Georges Feydeau és Maurice Desvalliéres. Forditotta Komor Gyula.
Személyek:

Pinglet	Hegedüs	Marguerite	Nógrády
Angélique	Nikó L.	Paquerette	Gézi
Paillardin	Balassa	Parvenche	Buttkay
Marcelle	Szerémy G.	Maxim	Szerémy Z.
Mathieu	Vendrei	Boucard	Kazaliczky
Violette	Pécsi	Bastien	Rónaszéki

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Vasárnap, 1901. junius hó 30-án.
Lili.
Énekes szinmü 3 felvonásban. Irták: Hennequin és Millaud. Forditották Fái J. Béla és Evva Lajos
Zenéjét szerzette Hervé.
Személyek:

Plinchard	Szirmai	Bouzincourt	Szabó
Bateliére	Szerdahelyi	Bouzincourtné	Siposné
Hypothese	Kovács	Amelie	Hegyi
Bompan	Horváth	Antonine	
René	Raskó	Victorine	~~Vidorné~~

Kezdete 7½ órakor.

URÁNIA SZINHAZ

Vasárnap, 1901. junius hó 30-án.
A föld körül.
Irta: Dr. Gáspár Ferenc.
Kezdete 7½ órakor.

FŐVÁROSI NYARI SZINHÁZ.

Vasárnap, 1901. junius hó 30-án.
Délután 3 órakor fél helyárakkal.
1793. (A rémuralom.)
Dráma 11 képben. Hugó Victor regénye után irta Paul Meurice. Forditotta Makó Lajos.
Személyek:

Marat	Faragó	Flecharde	Szilágyi
Robespiére	Czakó	Houzarde	Szentmiklósy
Danton	Erős	Imanus	Farkas
Gauvin	Pethes	Radoube	Krémer
Cimourdain	Kienovits	Guéchamp	Pázmán
Lantenac	Sebestyén	Telmarche	Leövey

Este:
Mária bátyja.
Népszinmü 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzette ifj. Bokor József.
Kezdete 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Vasárnap, 1901. junius hó 30-án.
Délután 4-kor fél helyárakkal.
Otello, a velencei mór.
Tragédia 5 felvonásban. Irta Shakspere. Forditotta Szász Károly.
Este:
Sziklai Kornél és Láng Etel mint vendég.
Ócska brigadéros.
Látványos bohóság énekkel és tánccal egy prologgal és 4 felvonásban. Irta Feld Mátyás. Zenéjét összeállitotta Barna Izsó.
Kezdete 7½ órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ.

Vasárnap, 1901. junius hó 30-án.
D. u. 3 órakor mérsékelt helyárakkal.
Leánykérő.
Vigjáték 1 felvonásban.
Utána:
Kuplék.
Este:
Felhő Klári.
Eredeti népszinmü 3 felvonásban.
Kezdete 7½ órakor.

Dr. Renner vizgyógyintézete
bejáró betegek számára.
Budapest, VII., Valeró-utca 4. (Telefon).
Az intézet 34 év óta áll fönn, most teljesen ujjá alakitva, a legmodernebb gyógyeszközökkel szereltetett föl.
Alkalmazásban levő gyógyeszközök
A tudományos vizgyógymód összes eljárásai, masszázs, villámos fényfürdő (elhizásoknál), az elektromozás minden faja (galvanisatio, faradisatio, franklinisatio, elektromos masszázs), hütőkészülékek (Psychrophor stb.).
SZÉNSAVAS FÜRDŐK
(Nauheimi eljárás, szivbajosok számára). Kezelés alá vétetnek. Különféle ideg- és gerincbajok, ideges gyöngeségi állapotok álmatlanság, szédülés, a gyomor és belek renyhesége, idült izületi és izomcsúz stb. Prospektus kivánatra. Árak mérsékeltek.

ŐS-BUDAVÁRA
Ma vasárnap, a mulatóhely d. u. 3 órakor nyilik meg.
A Korvin-téri nagy szinpadon 2 előadás
a világ leghiresebb különlegességei felléptével.
A délutáni előadás félhelyárakkal.
Felváltva három zenekar.
Fényes kivilágitás.
BEN-ALI-BEY varázsszinházában
előadás óránként, kitünő uj műsorral.
A „Folies Caprice" szinpadán 3 előadás.
Amerikai scating rink. Pompás sétaterek stb.
Belépődij 60 fillér. Gyermekeknek 12 éven alól **20 fillér.**
Kedvezményes jegyek az összes tőzsdékben kaphatók.
A földalatti villamos éjjeli ½2 óráig közlekedik.
Társaskocsik egész éjjel.

Érdekes, kényelmes és rendkivül olcsó
társas utazás
Svájcba
és az Alpesek vidékeire.
Jegyekben elsőrangu szállodák, minden igényt kielégitő ellátás, szakértő vezetők — bennfoglaltatnak.
Indulás Budapestről julius 10. Jelentkezéseket elfogad, részletes felvilágositást nyujt
Propper N. János igazgató
„Keleti Utazási Irodá"-ja
Budapest, Muzeum-körut 15.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb
PAPlan PAPlan PAPlan

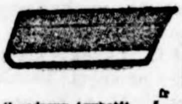

	frt		fr
1 összehajtható vaságy 3 db kivehető matraccal	10.—	1 acél sodrony ágybetét	5.—
1 ronge paplan	1.80	1 tengerifü matrac	4.50
1 " " prima	2.80	1 afrique "	5.—
1 cachmir paplan	3.40	1 lószőr "	12.—
1 satin "	3.80	1 ablak köper függöny	3.—
1 atlasz cachmir	4.80	1 " tunis "	1.50
1 selyem atlasz paplan	8.50	1 " gyapju "	4.50
1 fodros selyem atl. papl.	13.50	2 ágy, 1 asztalteritő bouret	5.50
1 jó vászon paplan lepedő	2.—	2 " 1 " gyapju	12.—
1 " " ágy "	1.30	1 nagy szobaszőnyeg	2.50
1 flanell ágytakaró pokróc	2.50	1 " " I.	5.30
1 gyapju " "	5.50	1 ágyelőke I.	0.85
1 jó lópokróc	1.60	1 tapestry ágyelőke	1.50
1 téli pokróc	4.60	1 mtr. jó futószőnyeg	—.40
1 szép fali szőnyeg	7.50	1 " " mintázott	—.75

GICHNER JANOS
paplan, matrác és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára
Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.
Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző áruk kicseréltetnek vagy a pénz visszaadatik.

Titkos betegségek ellen
25 évi, részben katonaorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható
Dr. KAJDACSY,
v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos
Electrotherapiai rendelő-intézete
IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klotild-palota
(átjáróház és lift használat).
A legelhanyagoltabb hugycsőfolyásokat, legsulyosabb hugyhólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztés utóbajait
Elgyengült férfierőt
az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü
Electro-Massage vagy Psychrophor
által, magömlések, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjukori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátgerincbajokat gyógyit a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig Nőknek ugy mint férfiaknak külön és be kijárat Külön várószoba.
Levelekre dijtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

A Budapesti kereskedelmi testülettől fenntartott
Budapesti Kereskedelmi Akadémia
1901/1902. évben **negyvenötödik évfolyamát** nyitja meg. Uj szervezete szerint az intézet két tagozatra oszlik: a) **A Budapesti Kereskedelmi Akadémia felső kereskedelmi iskolájára,** melybe a beiratások az V. ker. Alkotmány-utca 11. sz. a. levő iskolai épületben f. é. junius 29-től julius 5-ig és szeptember 2-től 5-ig naponkint a délelőtti órákban tartatnak. b) **A Budapesti Kereskedelmi Akadémia akadémiai tanfolyamára,** melybe a hallgatók csak érettségi bizonyitványok alapján ugyanott szeptember 7-től 10-ig iratnak be. Az intézet szervezetét, fölvételi föltételeit, alapitványi és tandijmentességi helyeit, ösztöndijait stb. tárgyaló tudósitásokat kivánatra mindenkinek megküldi a
Budapesti Kereskedelmi Akadémia igazgatósága
(V., Alkotmány-utca 11.)

Megnősülni
vagy inkább beházasodni jobb családhoz a legkomolyabb szándékom. Ezidőszerint egy Bpesti ház utazója vagyok, 32 éves és izr. vallásu. Csakis komoly ajánlatokat „Boldogság" jelige alatt a kiadóba kérek. 9353

Egyedülálló
73 éves, erőteljes özvegy, felvidéki községben hol fürdő, is van, 4000 korona értékü ingósággal, 600 korona évi hasznot hozó szatócsüzlettel, óhajt 40-50 éves róm. kath. tótul, magyarul beszélő nővel ki az üzlet s házvezetéséhez értene megismerkedni. Néhány száz koronával rendelkezzék, mely biztosittatik. Levélbeni ajánlatokat továbbit e lap kiadóhivatala „Szerénység" jelige alatt. 9352

Végzet.
Ujólag felhivom becses figyelmét, hogy levél várja. Ám lássuk, győz-e az igazság! 6742

KERESLET.

40 kor. havifizetéssel fiatal hölgy alkalmaztatik irodában szép irással. Irásbeli ajánlatok csak személyesen adhatók át reggel 7—½9-ig vagy 1—2-ig Hunyadi-utca 27.

2 vagy 3 Wertheim-szekrényt megvételre keresek. Ajánlatokat az ár megjelölésével **„F. M." e laphoz.**

Egy intelligens
fiatal lány alkalmazást keres egy magányos urnőnél, esetleg üzletbe mint elárusitónő. Szives ajánlatokat „Szerény" jelige alatt a kiadóba kér.

Más állapotban
levő nő, fizetés ellenében tisztes falusi menedéket keres lebetegedéséig. Ajánlatok „Sürgős" jelige alatt e lap kiadóhivatalához. 9389

Villát
8—9 szobával, árnyas nagy kerttel, a villanyos vasut közelében, bank-teherrel vagy tehermentesen nagyobb részletekbeni lefizetésre keresek. Ajánlatokat. „S. V." cimen e laphoz kérek.

KINÁLAT.

Gyenge tanulók
szünidei tanfolyama, a fővároshoz közelfekvő erdős vidéken tanárok vezetése alatt. Kitünő ellátás, szórakoztató nyaralás, esetleg a szülők számára is. Cim a kiadóhivatalban. 9334

Csinosan
butorozott, féregmentes, tiszta, világos szoba, lépcsőházba nyiló különbejárattal, gyermektelen családnál kiadó. Kerepesi-ut 34. III. 20.

Csinosan butorozott
tiszta szoba, julius 1-re olcsón kiadó. Erzsébet-körut 7. I. 9.

Leghiresebb
jósnő Romániából visszatért. Bethlen-utca 9. főlépcsőház a. 1. 9322

Intelligens nő,
ki 2 év óta utazik biztositásba, a vidéken kiterjedt ismeretsége van, hajlandó volna bármilyen utazói állást elfogadni. Cim a kiadóhivatalban. 3853

Butor.
Jóminőségü. Hálószoba, kredenc, szőnyeg-divány, asztal, székek, iróasztal, könyvszekrény, uri ottomán fotel, szalongarnitura, tükör, ugy egyenként is, sürgősen nagyon olcsón eladó. Gyár-utca 25. a kárpitosmesternél. 9330

Zongora,
rövid, Reinhold-féle, keveset használt 250 forintért eladó. Lipót-körut 9. földszint 21. 9348

Telket
a villanyos vasut közelében tehermentest, vagy bankteherrel **nagyobb** részletfizetésre megvételre keresek. Ajánlatokat kérek „S. V." alatt e laphoz.

Singer varrógépeket
rendkivül olcsón a legelőnyösebb feltételek mellett szállit, Láng kerékpárüzlet Budapesten, József-körut 41.

Vasrácsokat,
vaskapukat, kioszkokat, vasajtókat és dróthálókeritéseket legolcsóbban késztit Barta Károly Budapest, Főherceg Sándor-utca 30/B. Adott méret után rajzok és költségvetések ingyen.

Fényképészeti készülékek

Film. és lemez kamarák, Kodakok legcélszerübb, legjobb és legkönnyebb utazásokra, kerékpároknál stb. — Különlegességek állványkészülékekben. — A fényképészet és rokonszakok összes kellékei kitünő minőségben. — Árjegyzék ingyen.
WACHTL és TÁRSA
fényképészeti cikkek raktára
Budapest, IV., Eskü-ut 6. Klotild föh. palota.

Kajszinbarackot,
legszebb ananász fajból, 5 kilós postakosarankint 5 koronáért **bérmentesen** szállit: Mertz Nándor, Nagyváradon. 9356

Mahagoni butor,
réz hálószobaberendezés, dísztárgyak, perzsaszőnyegek magányosnál eladók. Cim a kiadóban. 9357

Villamos csillárok,
álló lámpák, fali karok olcsón eladók. Cim a kiadóban. 9358

Szekerésztiszti-
egyenruha kisebb termetre, felszerelés, eladó. Cim a kiadóban. 9359

Honvédgyalogsági
tiszti egyenruha, középtermetre felszereléssel eladó. Cim a kiadóban. 9360

Hölgyeknek
segélyt és tanácsot nyujtok titoktartással. Kényelmesen berendezett lakásomon figyelmes ápolás, ellátás, esetleg orvosi segély nyerhető. Sok évi gyakorlattal birok. Metzger Sarolta okl. szülésznő, Erzsébet-körut 2., I. em. 11. 8194

Anyahelyettesnek
vagy magányos urhoz házvezetőnőnek ajánlkozom, vidékről. Cim a kiadóban. 9345

„Uránia"
szivarkahüvely különlegességi raktár, legjobb szivarkahüvelyeket ajánlja **„Extra vergé"** papirból. Árjegyzék ingyen, bérmentve. Kertész-u. 33. 9339

Kerékpárokat
zálogházból kiváltottakat, 35 forinttól feljebb szállitunk. Láng kerékpárüzlet, József-körut 41.

Valódi Echo-Phonograph, teljes felszereléssel együtt 20 frt, gyönyörü megzenésitett hengerek, drbja frt 1.50, üres hengerek drbja 80 kr. Sternberg Ármin és Testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosok Phonograph-osztályában, Károly-körut 2. (Kossuth Lajos-utca sarok.) Zenepalota.

Egy
nagyon jó karban lévő Singer varrógép 14 frtért és Wehler Wilson 10 frtért azonnal eladó. VI., Podmanicky-utca 4. I. em. 6.

Egy szépirásu
hivatalnok elvállal bármilyen irásbeli munkát, másolatokat, boriték cimek megirását vagy hasonló más irásokat olcsó dijazás mellett. Cim a kiadóhivatalban. 3831

Ruha-varrónő
kitünően jártas, olcsón elvállal munkát, melyet a saját lakásán késziti el. Renoválásokat is végez kitünő izléssel. Szentkirályi-utca 22. II. 25.

Elegánsan
butorozott tiszta, világos, féregmentes szoba különbejárattal egy vagy két személynek julius 1-re olcsón kiadó. VIII. Sándor-utca 30/B. I. 13.

Zongora
fekete, keresztthuros, kevéssé használt, diszes kiállitásu 250 frtért eladó. Fodor, Dohány-utca 90. sz. III. em. ajtó 12. Megtekinthető csak reggel 8—9-ig.

A ki hegedüt,
cimbalmot, harmonikát, mechanikai hangszereket, vagy zongorát akar venni, kérjen árjegyzéket Sternberg Ármin és testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosoktól Kerepesi-ut 36. mely cég minden cikkről külön illusztrált árjegyzéket küld teljesen dijtalanul.

Szerszámgépek,
üllők, satuk, furógépek, fuvók, **furószerszámok földfuráshoz gőzcsiga, Pulsometer, worthington** és centrifugális szivattyuk, **kazai, mozgony és kerti-fecskendők,** 8 HP locomobil Clayton és Schüttleworth-féle szijkorongok, transmissiók, csövek, bányakocsik 60 cmtr. nyomtávolságra, malomrészek kaphatók **Abeles Emilnél,** V., Sziget-Liget-u. 4, Szerszámok, gyár- és műhelyberendezések a legjobb árban megvétetnek telefon. 9615

Férfiruhák
csekély részletfizetés dacára, olcsó készpénzárak és legszolidabb föltételek mellett a legfinomabb szövetekből **Grünberger D. férfiszabónál,** VIII. Aggteleki-utca 2/a készittetnek.

Hölgyek figyelmébe
gyakorolt szülésznő titoktartás mellett tanácsot, segélyt nyujt Baross-utca 83. II. em. 15. 9344

Butor.
Faragott hálószoba, kredenc, divány, asztal, szék, olcsón eladók. Dohány-u. 54. I. em. 7. 9350

Zongora,
rövid, keresztthuros, kevéssé használt, sürgősen eladó. VII., Kerepesi-ut 64. I. emelet, ajtó 11. Megtekinthető délelőtt 11—12 óráig, délután 2—5 óráig.

Zongora
Kramer-féle, kitünő hangu, jutányosan eladó. Megtekinthető délután 2—5-ig. Nefelejts-utca 15. I. 11.

Várkonyi Dezső
Szegény legények.
A régi betyár romantikából való néhány elbeszélés ez, amelyet a régi ujságirók gárdájának ezen tehetséges tagja gyönyörü hamisitatlanul magyar nyelven annyi közvetlenséggel irt meg, hogy igen élvezetes olvasmányul szolgál. Ára 2 korona, bérmentes küldéssel — a pénz előzetes beküldése esetén 2 kor. 20 fillér. Kapható Köves Béla könyvkiadóhivatalában, Veszprémben.

BUTOR
jó, szolid kivitelben, **előnyös részletfizetésre.**
Náthán Ignác
kárpitos- és asztalos butor egyedüli főraktára
VII. ker.
Erzsébet-körut 23.
Árjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve

Uj Petőfi.
Az első szabad **képes** Petőfi kiadás. **Telegdy, Tull** és **Neogrády** festőművészek 52 rajzával. Minden rajz egy egész oldalt foglal el s három szinben van művészi módon reprodukálva. A két kötetet dr. **Radó** Antal rendezte sajtó alá és látta el jegyzetekkel. A szöveg tökéletes pontosságu. Dr. **Ferenczi** Zoltán, a legteljesebb és legjobb Petőfi-monografia szerzője, értékes, magvas életrajzot irt az első kötet elé. A könyv papirja famentes, finom papir, a nyomás mintaszerü, kitünően olvasható. A művészi kötés, a mleyet Petőfi dombormivü arcképe diszit, párját ritkitja. A két kötet ára **10 kor.** Kiadja **Wodianer F. és Fiai** (Lampel Róbert) cs. és kir. udv. könyvkereskedése Budapesten, Andrássy-ut 21. Kapható minden könyvkereskedésben.

Vizmentes
eső-köpenyek
eredeti angol gyapju duplaszövetből **gummi betéttel,** valamint **gummiköpenyek** minden nemben **uraknak, nőknek és gyermekeknek.**
Minták, árak és mértékvevés postafordultával
Paget & Co.
Bécs, I. Riemergasse 13.

Legjobb
Szegedi Szakácskönyv.
Megjelent a
Szegedi Uj Szakácskönyv.
Irta:
Szekula Teréz
Ötödik bövitett és javitott kiadás.
Ára kemény kötésben 4 korona. Az összeg előzetes eküldése után bérmentes szállitás.
Kapható a **„Budapesti Napló"** kiadóhivatalában.